

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 381)

Gümrük Rejimlerinin Basitleştirilmesi ve Ahenkleştirilmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme (Kyoto Sözleşmesi) ve Altı Ekine Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/370)

T.C.

Başbakanlık

23.3.1992

Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-211/03234

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 15.3.1992 tarihinde kararlaştırılan "Gümrük Rejimlerinin Basitleştirilmesi ve Ahenkleştirilmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme (Kyoto Sözleşmesi) ve Altı Ekine Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

G E R E K Ç E

Üyesi bulunduğumuz Gümrük İşbirliği Konseyince 18 Mayıs 1973 tarihinde Japonya'nın Kyoto Kentinde kabul edilen "Gümrük Rejimlerinin Basitleştirilmesi ve Ahenkleştirilmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme" (Kyoto Sözleşmesi); gümrük işlemlerinin mümkün olduğu kadar basitleştirilmesi ve ülkelerin gümrük rejimlerinin birbirine uyumlu hale getirilmesi suretiyle uluslararası yolcu ve eşya taşımalarının kolaylaştırılması amacına yöneliktir.

Kyoto Sözleşmesinin birinci kısmını, hükümleri istisnasız olarak her âkit tarafa uygulanan ana metin teşkil etmektedir. İkinci kısmı ise her biri belirli bir gümrük rejimini düzenleyen ve bu güne kadar 36'sı yürürlüğe girmiş olan 31 ekten oluşmaktadır.

Anılan Sözleşmenin ana metnine ve eklerinin büyük bir bölümüne, aralarında yoğun ticarî ilişkimiz bulunan Avrupa Topluluğu ülkelerinin ve Amerika Birleşik Devletleri'nin de bulunduğu, çoğu gelişmiş ülke olan 52 devlet taraftır.

Ülkemizin uyguladığı dışı açılma ve serbest ticaret politikalarının başarıya ulaşmasında gümrük işlemlerinin basitleştirilmesi ve hızlandırılmasının önemli rol oynayacağı göz önünde bulundurularak, kurucu üyelerinden biri olduğumuz Gümrük İşbirliği Konseyinin en önemli enstrümanlarından biri olan Kyoto Sözleşmesini ve altı ekini ihtirazi kayıtlarımızla kabulümüzde fayda ve lüzum mülhaza edilmektedir.

Tasarı yukarıda belirtilen sebeplerle, Anlaşmaya katılmamızın onaylanmasının Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından uygun bulunması amacıyla hazırlanmıştır.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No. : 1/370

Karar No. : 5

16.11.1993

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gümrük Rejimlerinin Basitleştirilmesi ve Ahenkleştirilmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme (Kyoto Sözleşmesi) ve Altı Ekine Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 10.11.1993 Tarihli 3 üncü Birleşiminde Dışışleri Bakanlığı ve Devlet Bakanlığı Gümrük Müsteşarlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Gümrük işlemlerinin mümkün olduğu kadar basitleştirilmesi ve ülkelerin gümrük rejimlerinin birbirine uyumlu hale getirilmesi suretiyle uluslararası yolcu ve eşya taşımalarının kolaylaştırılması amacını taşıyan anlaşmanın onaylanmasına dair tasarı, Komisyonumuzca uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Erdal İnönü</i>	<i>Fethi Akkoç</i>
İzmir	Bursa
Üye	Üye
<i>Orhan Kilercioğlu</i>	<i>Sait Kemal Mimaroglu</i>
Ankara	Ankara
Üye	Üye
<i>Mehmet Sağdıç</i>	<i>Tunç Bilget</i>
Ankara	Aydın
Üye	Üye
<i>Hüsamettin Özüç</i>	<i>Şerif Ercan</i>
Bursa	Edirne
Üye	Üye
<i>A. Cemil Tunç</i>	<i>Doğancan Akyürek</i>
Elazığ	İstanbul
Üye	Üye
<i>Engin Güner</i>	<i>Atilla Mutman</i>
İstanbul	İzmir

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/370

Karar No. : 5

19.11.1993

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 23.3.1992 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça önhavalesi uyarınca Dışışleri

Komisyonunda görüştüldükten sonra Komisyonumuza havale edilen "Gümrük Rejimlerinin Basitleştirilmesi ve Ahenkleştirilmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme (Kyoto Sözleşmesi) ve Altı Ekine Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 19.11.1993 tarihinde yaptığı 18 inci Birleşimde Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Nafiz Kurt'un Başkanlığında, Dışişleri ve Maliye Bakanlıkları ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip görüştülmüştür.

Bilindiği gibi, üyesi bulunduğumuz Gümrük İşbirliği Konseyince 18 Mayıs 1973 tarihinde Japonya'nın Kyoto Kentinde kabul edilen Gümrük Rejimlerinin Basitleştirilmesi ve Ahenkleştirilmesine ilişkin Uluslararası Sözleşme; gümrük işlemlerinin mümkün olduğu kadar basitleştirilmesi ve ülkelerin gümrük rejimlerinin birbirine uyumlu hale getirilmesi suretiyle uluslararası yolcu ve eşya taşımalarının kolaylaştırılması amacına yöneliktir. Anılan sözleşmenin ana metnine ve eklerinin büyük bölümüne, aralarında yoğun ticarî ilişkilerimiz bulunan Avrupa Topluluğu ve Amerika Birleşik Devletlerinin de bulunduğu, çoğu gelişmiş ülke olan 52 devlet taraftır.

Tasarı, Anlaşmaya katılmamızın onaylanmasının Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından bulunması amacıyla hazırlanmıştır.

Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde, Hükümet adına yapılan açıklamalardan sonra tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüştülmesine geçilmiştir.

Dışişleri Komisyonunca aynen kabul edilen tasarinın 1 inci maddesi ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 ve 3 üncü maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Ayrıca, Komisyonumuz, ülkemizin uyguladığı dışı açılma ve serbest ticaret politikalarının başarıya ulaşmasında, Anlaşmanın büyük katkısını dikkate alarak tasarinın İçtüzüğü'nün 53 üncü maddesi gereğince Genel Kurulda öncelikle görüştülmesini istemeyi kararlaştırmıştır.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
İlyas Aktaş
Samsun
Sözcü
Yılmaz Ovalı
Bursa
Veli Andaç Durak
Adana
Bilal Güngör
Ankara
İmzada bulunamadı
Süleyman Hatinoğlu
Artvin
Bahattin Şeker
Bilecik
Zeki Ergezen
Bitlis
İmzada bulunamadı

Başkanvekili
Mehmet Dönen
Hatay
Kâtip
Hayri Doğan
Antalya
Gaffar Yakın
Afyon
M. Nedim Budak
Ankara
İmzada bulunamadı
Melih Pabuççuoğlu
Balıkesir
Edip Safder Gaydalı
Bitlis
(İmzada bulunamadı)
Nevfel Şahin
Çanakkale

A. Adnan Türkoğlu
Çorum
Mehmet Gözlükaya
Denizli
Nami Çağan
İstanbul
Algan Hacaloğlu
İstanbul
İmzada bulunamadı
Nurhan Tekinel
Kastamonu
Abdullah Gül
Kayseri
İmzada bulunamadı
Mehmet Ali Yavuz
Konya
Münir Doğan Ölmeztoprak
Malatya
Doğan Baran
Niğe

Muharrem Şemsek
Çorum
Abdullah Aykon Doğan
Isparta
Z. Selçuk Maruşlu
İstanbul
Mehmet Alp
Kars
Osman Develioğlu
Kayseri
Alaettin Kurt
Kocaeli
Mustafa Yılmaz
Malatya
Nevşat Özer
Muğla
Koray Aydın
Trabzon

Vahdet Sinan Yerlikaya
Tunceli

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Gümrük Rejimlerinin Basitleştirilmesi ve Ahenkleştirilmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme (Kyoto Sözleşmesi) ve Altı Ekine Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 18 Mayıs 1973 tarihinde Japonya'da aktedilen Gümrük Rejimlerinin Basitleştirilmesi ve Ahenkleştirilmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme (Kyoto Sözleşmesi) ile bu Sözleşmenin A.1, A.2, A.3, B.1, E.3 ve F.5 sayılı eklerine, ilişik ihtirazi kayıtlarla katılmamızın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

S. Demirel

Başbakan

Devlet Bakanı ve Başbakan Yrd.

Prof. E. İnönü

Devlet Bakanı

Prof. T. Çiller

Devlet Bakanı

İ. Töz

Devlet Bakanı

Prof. T. Akyol

Devlet Bakanı

O. Kilercioglu

Devlet Bakanı

Ö. Barutcu

Devlet Bakanı

E. Şahin

Devlet Bakanı

M. Batallı

Millî Savunma Bakanı

N. Ayaz

Dışişleri Bakanı

H. Çetin

Millî Eğitim Bakanı

K. Topkan

Sağlık Bakanı

Y. Aktuna

Tarım ve Köyşleri Bakanı

N. Cevheri

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. T. Köse

Kültür Bakanı

D. F. Sağlar

Orman Bakanı

V. Tanır

Devlet Bakanı

C. Çağlar

Devlet Bakanı

E. Ceyhan

Devlet Bakanı

A. Gönen

Devlet Bakanı

G. Ergenekon

Devlet Bakanı

M. Kahraman

Devlet Bakanı

M. A. Yılmaz

Devlet Bakanı

Ş. Ercan

Adalet Bakanı

M. S. Oktay

İçişleri Bakanı

İ. Sezgin

Maliye ve Gümrük Bakanı

S. Oral

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Prof. O. Kumbaracıbaşı

Ulaştırma Bakanı

Y. Töpcü

Çalışma ve Sos. Güvenlik Bakanı

M. Moğultay

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. Faralyalı

Turizm Bakanı

Prof. A. Ates

Çevre Bakanı V.

V. Tanır

**DIŞIŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN**

**Gümrük Rejimlerinin Basitleştirilmesi ve
Ahenkleştirilmesine İlişkin Uluslararası Söz-
leşme (Kyoto Sözleşmesi) ve Altı Ekine Katıl-
mamızın Onaylanmasının Uygun Bulundu-
đuna Dair Kanun Tasarısı**

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi
Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü madde-
si Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

**Gümrük Rejimlerinin Basitleştirilmesi ve
Ahenkleştirilmesine İlişkin Uluslararası Söz-
leşme (Kyoto sözleşmesi) ve Altı Ekine Katıl-
mamızın Onaylanmasının Uygun bulunduğu-
na Dair Kanun Tasarısı**

MADDE 1. — Dışişleri Komisyonu met-
ninin 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Dışişleri Komisyonu met-
ninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Dışişleri Komisyonu met-
nini 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

GÜMRÜK REJİMLERİNİN BASİTLEŞTİRİLMESİ VE AHENKLEŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN ULUSLARARASI SÖZLEŞME

Giriş

Gümrük İşbirliği Konseyi'nin himayesinde hazırlanan bu Sözleşmenin Âkit Tarafları, Ülkelerin gümrük rejimleri arasındaki farklılıkların uluslararası ticaret ve diğer mübadeleleri engelleyebileceğini kaydederek,

Uluslararası ticaret ve mübadeleyi geliştirmenin ve uluslararası işbirliğini teşvik etmenin bütün ülkelerin yararına olacağını göz önünde bulundurarak,

Gümrük rejimlerinin basitleştirilmesi ve ahenkleştirilmesinin uluslararası ticaret ve mübadeledenin gelişmesine etkin bir şekilde yardımcı olabileceğini dikkate alarak,

Ülkelerin mümkün olan en kısa zamanda uygulamayı taahhüt ettikleri hükümleri içeren uluslararası nitelikteki bir enstrümanın giderek gümrük rejimlerinin basitleştirilmesi ve ahenkleştirilmesini büyük ölçüde sağlayacağına ve bunun da Gümrük İşbirliği Konseyi'nin ana amaçlarından biri olduğuna inanarak,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır :

BÖLÜM I

Tanımlar

Madde 1

Bu Sözleşmenin uygulanmasında :

- “Konsey” deyimi; 15 Aralık 1950'de Brüksel'de düzenlenen “Bir Gümrük İşbirliği Konseyi Teşkiline İlişkin Sözleşme” ile kurulan kuruluş;
- “Daimî Teknik Komite” deyimi; Konseyin Daimî Teknik Komitesi;
- “Onay” deyimi; onay, kabul veya katılma; anlamındadır.

BÖLÜM II

Sözleşmenin kapsamı ve Ek'lerin yapısı

Madde 2

Her Âkit Taraf gümrük rejimlerinin basitleştirilmesi ve ahenkleştirilmesini geliştirmek ve bu amaçla, bu Sözleşmedeki hükümler çerçevesinde, Sözleşmenin Ek'lerindeki Standart ve Tavsiye Edilen Uygulamalara uymakla yükümlüdür. Bununla beraber, herhangi bir Âkit Tarafın Sözleşmede öngörülenlerden daha büyük kolaylıkları sağlaması önlenemez ve her Âkit Tarafa bu kolaylıkları en geniş şekilde sağlaması tavsiye edilir.

Madde 3

Bu Sözleşmenin hükümleri ulusal mevzuatın koyduğu yasak veya kısıtlamaların uygulanmasına engel olmaz.

Bu Sözleşmenin her Ek'i ilke olarak aşağıdaki kısımlardan meydana gelmiştir :

- (a) Ek'de sözü edilen çeşitli konuları ele alan giriş kısmı ;
- (b) Ek'de kullanılan başlıca gümrük terimlerinin tanımları;
- (c) Gümrük rejimlerinin basitleştirilmesi ve ahenkleştirilmesi için genel bir şekilde uygulanmaları gerekli görülen ve Standart olarak adlandırılan hükümler;
- (d) Gümrük rejimlerinin basitleştirilmesi ve ahenkleştirilmesini geliştirecek nitelikte oldukları kabul edilen ve mümkün olduğu kadar genel bir şekilde uygulanmaları istenen hükümler olan Tavsiye Edilen Uygulamalar;
- (e) İlgili Standart ve Tavsiye Edilen Uygulamaların tatbikinde izlenecek yolları gösteren Notlar.

Madde 5

1. Bir Ek'i kabul eden Âkit Taraf, bu Ek'i kabul sırasında veya sonradan Konsey Genel Sekreterine, ihtirazi kayıt ileri sürdüğü Standart ve Tavsiye Edilen Uygulamaları, ulusal mevzuatının hükümleri ile bu Standart ve Tavsiye Edilen Uygulamaların hükümleri arasındaki farkları belirterek bildirmedığı takdirde, Ek'deki bütün Standart ve Tavsiye Edilen Uygulamaları kabul etmiş sayılır. İhtirazi kayıt ileri süren her Âkit Taraf, kararının geçerli olduğu tarihi belirterek, ihtirazi kaydını kısmen veya tamamen geri aldığını Genel Sekretere her zaman bildirebilir.

2. Bir ek'i kabul etmiş olan her Âkit Taraf, ihtirazi kayıt koyduğu Standart ve Tavsiye Edilen Uygulamalarını en az üç yılda bir inceler, bunları ulusal mevzuatının hükümleri ile karşılaştırır ve inceleme sonuçlarını Genel Sekretere bildirir.

BÖLÜM III

Konsey ve Daimî Teknik Komitenin Rolü

Madde 6

1. Konsey, bu Sözleşme hükümleri çerçevesinde, Sözleşmenin yürütülmesi ve geliştirilmesine nezaret eder. Özellikle, Sözleşmeye yeni Ek'lerin ilavesi konusunda karar verir.

2. Daimî Teknik Komite bu amaçla, Konseyin denetimi altında ve onun talimatına göre aşağıdaki görevleri yerine getirir :

- (a) Yeni Ek'ler hazırlamak ve bunların Sözleşmeye ilave edilmesi amacı ile kabullerini Konsey'e teklif etmek;
- (b) Konsey'e Sözleşme ve Ek'lerinde ve özellikle Standart ve Tavsiye Edilen Uygulama metinlerinde yapılmasını gerekli gördüğü değişiklik tasarıları ile Standart seviyesine çıkarılacak Tavsiye Edilen Uygulamalarla ilgili tekliflerde bulunmak;
- (c) Sözleşmenin uygulanması ile ilgili konularda görüş bildirmek;
- (d) Konseyin Sözleşme hükümleri ile ilgili olarak vereceği görevleri yerine getirmek.

Madde 7

Konsey ve Daimî Teknik Komite'deki oylamada her ek ayrı bir Sözleşme olarak kabul edilir.

BÖLÜM IV
Çeşitli Hükümler
Madde 8

Bu Sözleşmenin uygulanmasında, bir Âkit Taraf için yürürlükte olan Ek veya Ek'ler Sözleşmenin ayrılmaz parçasını teşkil eder ve o Âkit Tarafla ilgili olarak Sözleşmeye yapılan herhangi bir atf bu Ek veya Ek'leri de kapsar.

Madde 9

Bir ekonomik birlik veya gümrük birliği meydana getiren Âkit Taraflar, Konsey Genel Sekreterine bildirecek, Sözleşmenin belirli bir Ek'inin uygulanması bakımından topraklarının tek bir ülke olarak kabul edilmesini isteyebilirler. Böyle bir bildiri sonunda, bu Ek'in hükümleri ile Âkit Taraf topraklarında uygulanan mevzuat hükümleri arasında farklılıklar olduğu takdirde, ilgili devletler bu Sözleşmenin 5. madde hükümlerini uygulayarak söz konusu Standart veya Tavsiye Edilen Uygulamaya ihtirazi kayıt koyabilirler.

BÖLÜM V
Son hükümler
Madde 10

1. İki veya daha fazla Âkit Taraf arasında çıkan bu Sözleşmenin yorumu veya uygulanmasına ilişkin anlaşmazlıklar, mümkün olduğu kadar kendi aralarında yapılacak görüşmelerle çözümlenir.

2. Görüşmelerle çözümlenemeyen anlaşmazlıklar, aralarında anlaşmazlık bulunan Âkit Taraflarca, anlaşmazlığı inceleyerek çözümü için tavsiyelerde bulunmak üzere Daimî Teknik Komiteye götürülür.

3. Eğer Daimî Teknik Komite anlaşmazlığı halledemezse konuyu, Konseyin kuruluşu ile ilgili Sözleşmenin III (e) maddesine uygun olarak tavsiyelerde bulunacak olan Konseye götürür.

4. Aralarında anlaşmazlık bulunan Âkit Taraflar, Daimî Teknik Komite ve Konsey tarafından yapılacak tavsiyelerin bağlayıcılığını önceden kabul edebilirler.

Madde 11

1. Konseye, Birleşmiş Milletlere veya onun ihtisas kuruluşlarına üye olan devletler;
(a) Onaylama kaydı olmaksızın imzalayarak,
(b) Onaylama kaydı ile imzaladıktan sonra bir onay belgesi tevdi ederek veya,
(c) Katılarak,
bu Sözleşmeye taraf olabilirler.

2. Bu Sözleşme 30 Haziran 1974 tarihine kadar Brüksel'deki Konsey merkezinde, bu maddenin 1. paragrafında belirtilen devletlerin imzasına, o tarihten sonra da sözü geçen devletlerin katılımına açık bulundurulur.

3. Bu maddenin 1. paragrafında belirtilen kuruluşlara üye olmayan ve Konseyin isteği üzerine Konsey Genel Sekreteri tarafından davet edilen her devlet, bu Sözleşmeye, yürürlüğe girdikten sonra katılmak sureti ile taraf olabilir.

4. Bu maddenin 1. ve 3. paragrafında sözü edilen her devlet, bu Sözleşmeyi imzalama, onaylama veya katılma sırasında Ek'lerden en az birini kabul etmek zorunda olduğunu gözönünde bulundurarak kabul ettiği Ek veya Ek'leri belirtir. Bu devlet sonradan, Konsey Genel Sekreterine bildirerek bunlara ilaveten bir veya daha fazla Ek'i de kabul edebilir.

5. Onay ve katılma belgeleri Konsey Genel Sekreterine tevdi edilir.

6. Konsey Genel Sekreteri, Konseyin bu Sözleşmeye eklenmesine karar vereceği her yeni Ek'i bu Sözleşmenin Âkit Taraflarına, Sözleşmeyi imzalamış bulunan diğer devletlere, Sözleşmeye Âkit Taraf olmayan Konsey üyesi devletlere ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine bildirir. Yeni Ek'i kabul eden Âkit Taraflar bunu, bu maddenin 4. paragrafına göre Konsey Genel Sekreterine bildirirler.

7. Bu maddenin 1. paragrafının hükümleri, bu Sözleşmenin 9. maddesinde sözü geçen ekonomik birliklere ve gümrük birliklerine kuruluş anlaşmalarında yetkili organlarına kendi adlarına mukavele yapmak sorumluluğu yüklenmiş ise uygulanır. Bununla beraber bu birliklerin oy kulanma hakkı yoktur.

Madde 12

1. Bu Sözleşme 11. maddenin 1. paragrafında sözlü geçen devletlerden beşinin onay kaydı olmaksızın Sözleşmeyi imzalamalarından yahut onay veya katılma belgelerini tevdi etmelerinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

2. Beş devletin onay kaydı olmaksızın imzalamasından yahut onay veya katılma belgelerinin tevdi edilmesinden sonra, onay kaydı olmaksızın imzalayan, onaylayan yahut katılan bir devlet için bu Sözleşme adı geçen devletin onay kaydı olmaksızın imzaladığı veya onay yahut katılma belgesini tevdi ettiği tarihten üç ay sonra yürürlüğe girer.

3. Bu Sözleşmenin her Ek'i beş Âkit Tarafın bu Ek'i kabul etmesinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

4. Bir Ek'i beş devletin kabul etmesinden sonra kabul eden her devlet için bu ek, adı geçen devletin kabulünü bildirmesinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 13

1. Her devlet bu Sözleşmeyi onay kaydı olmaksızın imzaladığı veya onay yahut katılma belgesini tevdi ettiği sırada veya sonradan Konsey Genel Sekreterine vereceği bir bildiri ile, bu Sözleşmenin uluslararası ilişkilerden sorumlu olduğu topraklardan hepsini veya bir kısmını kapsamına aldığı beyan edebilir. Bu bildiri, Konsey Genel Sekreteri tarafından alındıktan üç ay sonra geçerli olur. Bununla beraber bu Sözleşme, ilgili devlet için yürürlüğe girmeden önce bildiriye belirtilen topraklarda uygulanamaz.

2. Bu maddenin 1. paragrafına göre bu Sözleşmenin uluslararası ilişkilerden sorumlu olduğu topraklardan herhangi birini kapsadığını bildirmiş olan devlet, bu Sözleşmenin 14. maddesinde öngörülen koşullar altında Sözleşmenin artık söz konusu topraklarda uygulanmaya çağını Konsey Genel Sekreterine bildirebilir.

Madde 14

1. Bu Sözleşme sınırsız bir süre için aktedilmiştir. Fakat herhangi bir Âkit Taraf, Sözleşmenin 12. maddesine göre tespit edilmiş olan yürürlüğe giriş tarihinden sonra her zaman bu Sözleşmeden çekildiğini bildirebilir.

2. Çekilme, Konsey Genel Sekreterine verilen yazılı bir belge ile yapılır.
3. Çekilme, Konsey Genel Sekreterinin bu husustaki bildiri almasından altı ay sonra geçerli olur.
4. Bu maddenin 2. ve 3. paragrafları bu Sözleşmenin Ek'lerine de uygulanır. Sözleşmeye üye olan herhangi bir Âkit Taraf, bir veya birkaç Ek'le ilgili kabulünü Sözleşmenin 12. maddesine göre tespit edilmiş olan yürürlüğe giriş tarihinden sonra her zaman geri alabilir. Bütün Ek'ler için kabulünü geri alan bir Âkit Taraf Sözleşmeden çekilmiş sayılır.

Madde 15

1. Konsey bu Sözleşme için değişiklikler tavsiye edebilir. Her Âkit Taraf, bu Sözleşmeye ilişkin değişiklik tekliflerinin tartışılmasında bulunmak üzere Konsey Genel Sekreteri tarafından davet edilir.

2. Bu şekilde yapılan değişiklik tavsiyelerine ilişkin metin, Konsey Genel Sekreteri tarafından bu Sözleşmenin bütün Âkit Taraflarına, Sözleşmeyi imzalamış bulunan diğer devletlere ve Sözleşmeye Âkit Taraf olmayan Konsey üyesi devletlere gönderilir.

3. Her Âkit Taraf, tavsiye edilen değişikliğin gönderildiği tarihten itibaren 6 ay içinde, Konsey Genel Sekreterine :

(a) Tavsiye edilen değişikliğe bir itiraz bulunduğunu, veya

(b) Tavsiye edilen değişikliği kabul etmeyi düşünmekle birlikte, bu kabul için gerekli koşulların ülkesinde henüz yerine getirilmemiş olduğunu, bildirebilir.

4. Bir Âkit Taraf, bu maddenin 3 (b) paragrafında belirtilen bildiriye Konsey Genel Sekreterine gönderirse, tavsiye edilen değişikliği kabul ettiğini Genel Sekretere bildirmediği sürece, bu maddenin 3. paragrafındaki 6 aylık sürenin bitiminden itibaren 9 aylık bir süre içinde tavsiye edilen değişikliğe itiraz edebilir.

5. Bu maddenin 3 ve 4. paragraflarında öngörülen koşullar içinde bir itiraz yapılsa, değişiklik kabul edilmemiş sayılır ve hükümsüz olur.

6. Bu maddenin 3 ve 4. paragraflarına göre bir itiraz yapılmadığı takdirde, tavsiye edilen değişiklik aşağıda belirtilen tarihten itibaren kabul edilmiş sayılır :

(a) Eğer hiç bir Âkit Taraf bu maddenin 3 (b) paragrafı gereğince bir bildiri göndermemiş ise, 3. paragrafta belirtilen altı aylık sürenin bitiminden itibaren;

(b) Âkit Taraflardan biri bu maddenin 3 (b) paragrafına göre bir bildiri göndermiş ise, aşağıdaki tarihlerden en yakın olanından;

(i) Bu gibi bildirimleri göndermiş olan bütün Âkit Tarafların değişiklik teklifini kabul ettiklerini Konsey Genel Sekreterine bildirdikleri tarihten itibaren; ancak bütün kabul bildirimlerinin bu maddenin 3. paragrafında belirtilen altı aylık sürenin bitiminden önce gönderilmesi halinde, bu tarih altı aylık sürenin bitim tarihi olarak kabul edilir.

(ii) Bu maddenin 4. paragrafında belirtilen dokuz aylık sürenin bitiminden itibaren.

7. Kabul edilmiş sayılan her değişiklik, ya kabul edilmiş sayıldığı tarihten itibaren altı ay sonra veya tavsiye edilen değişiklikte farklı bir süre öngörülmüş ise, değişikliğin kabul edilmiş sayıldığı tarihten itibaren bu sürenin bitiminde yürürlüğe girer.

8. Konsey Genel Sekreteri, tavsiye edilen değişiklikle ilgili olarak bu maddenin 3 (a) paragrafına göre yapılan itirazları ve 3 (b) paragrafına göre gönderilen bildirimleri en kısa zamanda bu Sözleşmenin Âkit Taraflarına ve Sözleşmeyi imzalayan diğer devletlere duyurur. Konsey Genel Sekreteri daha sonra bildirimde bulunmuş olan Âkit Taraf veya Tarafların tavsiye edilen değişikliğe itirazları olduğunu veya onu kabul ettiklerini de Âkit Taraflara ve Sözleşmeyi imzalayan diğer devletlere bildirir.

Madde 16

1. Sözleşmede yapılacak değişikliklerle ilgili 15. maddeye bağlı kalınmaksızın, herhangi bir Ek'te tanımlar kısmı dışında, Konsey kararı ile değişiklik yapılabilir. Bu Sözleşmenin her Âkit Tarafı, Konsey Genel Sekreteri tarafından, bir Ek'te değişiklik yapılması ile ilgili teklifin müzakeresine katılmaya çağrılır. Böyle bir kararla kabul edilen herhangi bir değişikliğin metni, Konsey Genel Sekreteri tarafından, bu Sözleşmenin Âkit Taraflarına, sözleşmeyi imzalayan diğer devletlere ve bu sözleşmeye Âkit Taraf olmayan Konsey üyesi diğer devletlere bildirilir.

2. Bu maddenin 1. paragrafına göre kabul edilen değişiklikler, Konsey Genel Sekreterinin bildiriminden altı ay sonra yürürlüğe girer. Bu değişikliğin konusunu teşkil eden Ek'i kabul etmiş olan Âkit Taraflar, bu Sözleşmenin 5. maddesinde belirtilen şekilde bir ihtirazi kayıt ileri sürmedikleri takdirde, bu değişikliği de kabul etmiş sayılırlar.

Madde 17

1. Bu Sözleşmeye katılan her devlet onay veya katılma belgesinin verildiği tarihte yürürlükte bulunan değişiklikleri de kabul etmiş sayılır.

2. Bir Ek'i kabul eden devlet, bu Sözleşmenin 5. maddesine göre ihtirazi kayıt ileri sürmediği takdirde, Ek'i kabulünü Konsey Genel Sekreterine bildirdiği tarihte yürürlükte bulunan değişiklikleri de kabul etmiş sayılır.

Madde 18

Konsey Genel Sekreteri aşağıda yazılı bulunan hususları, bu Sözleşmenin Âkit Taraflarına, Sözleşmeyi imzalayan diğer devletlere, bu Sözleşmeye Âkit Taraf olmayan Konsey üyesi diğer devletlere ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine bildirir :

- (a) Bu Sözleşmenin 11. maddesinde belirtilen imza, onay ve katılmalar;
- (b) Bu Sözleşmenin ve Ek'lerinin 12. madde gereğince yürürlüğe giriş tarihi;
- (c) 9. ve 13. maddeler gereğince alınan bildirimler;
- (d) 5., 16. ve 17. maddelerle ilgili olarak alınan bildiri ve duyurular;
- (e) 14. maddeye göre bildirilen çekilmeler;
- (f) 15. maddeye göre kabul edilmiş sayılan değişiklikler ve bunların yürürlüğe giriş tarihleri;
- (g) Ek'lerde 16. maddeye göre Konsey kararı ile yapılan değişiklikler ve bunların yürürlüğe giriş tarihleri.

Madde 19

Birleşmiş Milletler Anayasasınının 102. maddesi gereğince bu Sözleşme, Konsey Genel Sekreterinin isteği üzerine, Birleşmiş Milletler Sekreterliğince tescil edilecektir.

Yukarıdaki hususları tasdik zımında, aşağıda imzası bulunan tam yetkili temsilciler, bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Her iki metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, İngilizce ve Fransızca dillerinde tek bir nüsha olarak bin dokuz yüz yetmiş üç yılının Mayıs ayının onsekizinci günü Kyoto'da tanzım edilmiştir. Orijinal nüsha, bu Sözleşmenin 11. maddesinin 1. paragrafında adı geçen devletlere onaylanmış birer kopyasını gönderecek olan Konsey Genel Sekreterine verilecektir.

EK A.1

Beyanname verilmesinden önceki Gümrük formalitelerine ilişkin Ek

Giriş

Eşya ülkeye değişik bir çok taşımacılık şekilleriyle (kara, deniz, hava, vs.) girebilir. Hazine yararını gözetmek ve ulusal mevzuata uygunluğu sağlamak için eşyayı Gümrük hattına sokan taşıyıcının eşyayı ve bu eşyanın taşındığı taşıma aracını mümkün olan en kısa sürede Gümrük makamlarına ibraz etmesi gerekir. Gümrük hattına giren eşyayı kontrol etmek için gerekli şartlar, genel olarak, ülkenin coğrafi yapısına ve eşyayı bu ülkeye sokmak için kullanılan başlıca taşıma şekillerine bağlıdır.

Birçok durumda eşyanın ibraz edileceği ve beyannamenin verileceği gümrük, eşyanın Gümrük hattına girdiği yerde bulunur. Bununla birlikte bu Gümrük bu giriş yerinden belirli bir uzaklıkta olabilir. Bu durumda, Gümrük makamları bu eşyayı ibraz edileceği bu Gümrüğe gidene kadar kontrol etmek durumundadırlar.

Gümrüğün çıkarları, mevzuat aracılığıyla taşıyıcıya sorumluluklar yüklenerek ve Gümrük hattına giren taşıma araçları ve eşyanın gümrükçe fiziki gözetimi suretiyle korunabilir.

Uluslararası ticaretin aksamaması için bu önlemlerin asgariye indirilmesi önemlidir. Sonuç olarak taşıyıcı tarafından tamamlanması gereken formaliteler mümkün olduğu kadar basit olmalıdır ve bunlarla ilgili bilgiler tüm ilgili kişilerce kolaylıkla temin edilebilmelidir.

Bu Ek örneğin; uluslararası Gümrük transiti gibi bir gümrük rejimi ile gelen eşyaya, yolcu beraberinde veya posta ile gelen eşyaya ya da geçici depolama gibi Gümrük rejimlerine uygulanmaz. Ayrıca, örneğin geminin gelişinde bir beyanname ibrazı gibi özel taşıma şekillerinde uygulanacak diğer bazı formaliteleri de içermez.

Tanımlar

Bu Ek'in uygulanmasında :

(a) "Beyanname verilmesinden önceki Gümrük formaliteleri" deyimi; eşyanın Gümrük hattına girdiği andan herhangi bir Gümrük rejimine tabi olana kadar geçen süre içinde Gümrük ve ilgili kişi tarafından yapılacak olan işlemlerin tümü,

Not

Geçici depolama bir Gümrük rejimi olarak kabul edilebilir.

(b) "Gümrük hatu" deyimi; bir devletin Gümrük kanunlarının tümü ile uygulandığı bölge,

(c) "Taşıyıcı" deyimi; eşyayı bizzat taşıyan veya taşıma aracından sorumlu olan veya taşıma araçlarını yöneten kişi,

(d) "İthal vergi ve resimleri" deyimi; yapılan hizmetin yaklaşık değeri ile sınırlı ücret ve masraflar dışında eşyanın ithalinde veya ithali dolayısı ile alınan Gümrük vergi ve resimleri ile diğer ücret ve masraflar,

(e) "Beyanname" deyimi; Gümrükçe tayin edilen şekilde ilgili kişi tarafından verilen, eşyaya uygulanacak Gümrük rejimini belirten ve bu rejimin uygulanması için Gümrük tarafından beyanı istenen hususları kapsayan form,

(f) "Gümrük kontrolü" deyimi; Gümrüğün uygulamakla yükümlü olduğu mevzuata uygunluğu sağlamak üzere alınan önlemlerin tümü,

(g) "Kişi" deyimi; metinde aksi belirtilmedikçe gerçek ve tüzelkişiler, anlamındadır.

İlkeler

1. Standart
Beyanname verilmesinden önceki Gümrük formaliteleri bu Ek'in hükümlerine göre yürütülür.

2. Standart
Ulusal mevzuat, yerine getirilecek şartları ve Gümrük hattına giren eşya ile ilgili olarak tamamlanacak formaliteleri belirler.

3. Standart
Gümrük hattına giren eşya, ithal vergi ve resimlerine tabi olup olmadığına bakılmaksızın, Gümrük kontrolüne tabidir.

4. Standart
Beyanname verilmesinden önceki Gümrük formaliteleri, Gümrüğün uygulamakla sorumlu olduğu mevzuatın elverdiği ölçüde en aza indirilir.

5. Standart
Beyanname verilmesinden önceki Gümrük formaliteleri, eşyanın menşe ülkesi veya geldiği ülke ne olursa olsun aynı şartlarda uygulanır.

Eşyanın Gümrük hattına girişi

Eşyanın Gümrük hattına girebileceği yerler

6. Standart
Ulusal mevzuat eşyanın Gümrük hattına girebileceği yerleri belirler. Bu yerlerin tespitinde özellikle ticaret, endüstri ve taşımacılığa ilişkin gerekler gözönüne alınır.

Not

Ülkeler, bu amaçla, eşyanın ithal edilirken kullanılması gereken kara, demir, deniz yollarını ve diğer taşımacılık yollarını (boru hattı v.s.) güzergâh olarak belirleyebilirler.

Taşıyıcının yükümlülükleri

7. Standart
Eşyanın Gümrük hattına girmesi taşıyıcıya bu eşyanın yapısı ve ambalajını değiştirmeksizin doğrudan belirlenmiş bir Gümrüğe veya Gümrük makamlarınca belirlenen bir başka yere iletilmesi mecburiyetini yükler.

8. Standart
Eşyanın Gümrük hattına girdiği yerden belirli bir Gümrüğe veya belirtilen başka bir yere taşınması kaza veya mücbir sebep sonucu aksadığı takdirde, taşıyıcı eşyanın izinsiz dolaşımını önlemek için gerekli tedbirleri almak ve taşımacılığa aksatan kazanın veya diğer durumların mahiyeti hakkında Gümrük makamlarına veya diğer yetkili makamlara bilgi vermek zorundadır.

Gümrük kontrolü

9. Standart
Gümrük kontrolü, ithal edilecek olan eşyada asgariye indirilir.

Notlar

1. Gümrük kontrolü taşıma aracının muayenesini de kapsayabilir.
2. Gümrük makamları, sınır bölgesi gibi belirli bölgelerde münhasıran bu bölgelerce uygulanan özel kontrol önlemlerini alma yetkisine sahip olabilir.
3. Genel kural olarak eşyanın boşaltılması, taşıma araçlarına veya eşyaya mühür veya tanıtıcı işaret takılması veya eşyanın Gümrük refakatinde yol almasına dayalı kontrol önlemlerine başvurmak gerekli değildir. Bununla beraber, Gümrük makamlarının bu çeşit kontrol önlemlerini zorunlu saydıkları hallerde, bu önlemler Gümrüğe ve taşıyıcıya en az zarar verecek, ancak yeterli korumayı sağlayacak şekilde uygulanır. Yabancı Gümrük makamları tarafından takılan Gümrük mühürleri ve tanıtıcı işaretler, yetersiz olduklarının veya istenilen güvenliği sağlamadıklarının anlaşıldığı haller dışında genellikle kabul edilirler.

Eşyanın Gümrüğe ibrazı Belgeler

10.

Tavsiye Edilen Uygulama

Eşyanın ibrazı gereken Gümrüğün, eşyanın Gümrük hattına girdiği yerde olmadığı durumlarda, bu yerdeki Gümrük makamlarına belge verilmesi zorunluluğu olmamalıdır.

Not

Gümrük makamları, eşyanın tanımını sağlamak için ticari belgelerin, taşımacılığa ait belgelerin veya diğer yardımcı belgelerin ibrazını isteyebilirler.

11.

Standart

Gümrük makamları eşyanın Gümrüğe ibrazı için bir belge istedikleri takdirde bu belgenin eşyayı ve taşıma aracını tanıtmak için gerekli olan bilgilerin dışında daha fazla bilgi içermesini istemezler.

Not

Bu bilgiler, normal olarak, ticari belgelerden ve içeriği, seçilen taşıma şekline göre değişebilen taşıma belgelerinden sağlanır. Genel kural olarak Gümrük makamları, eşyanın ve ambalajların tanımından (markalar ve numaralar, sayı ve çeşit, ağırlık gibi) ve taşıma araçlarının kimliği ile ilgili bilgilerden daha fazlasını istemezler. İstenen bilgiler uluslararası anlaşmalar ile sınırlandırılabilir. (Örneğin : Ülke, Uluslararası Sivil Havacılığa İlişkin Sözleşmenin 9 No. lu Ek'ine veya Uluslararası Deniz Trafikliği kolaylıkları ile ilgili Sözleşmeye Âkit Taraf olabilir)

12.

Tavsiye Edilen Uygulama

Gümrüğe ibraz edilen belgeler, bu amaç için belirlenmeyen veya eşyanın girdiği ülkede konuşulan dilin dışında bir dilde olduğu takdirde, bu belgelerdeki ayrıntıların çevirisi konusunda ısrar edilmemelidir.

Gümrüğün yetkileri ve çalışma saatleri

13.

Standart

Gümrük makamları eşyanın ibraz edileceği Gümrükleri belirler. Bu Gümrüklerin yetkileri, çalışma saatleri, ticaret, endüstri ve taşımacılığın özel gereklerini içeren faktörler gözönüne alınarak Gümrük makamları tarafından belirlenir.

Notlar

1. Bazı ülkelerde Gümrüklerin yetkileri, güzergâh ve önemleri gözönüne alınarak belirlenmiştir.

2. Bazı Gümrüklerin yetkileri belirli taşıma şekillerine veya eşya kategorilerine veya belirlenen bölgelere (örneğin : sınır bölgesi veya endüstriyel bölge gibi) gönderilen eşyaya göre kısıtlanabilir.

14.

Tavsiye Edilen Uygulama

Karşılıklı Gümrükler ortak bir sınırdaki yer aldığı takdirde ilgili her iki ülkenin Gümrük makamları bu Gümrüklerin yetkileri ile çalışma saatlerinde uyum sağlamalıdır.

Not

Her iki ülkenin Gümrüğünün aynı yerde ve bazen aynı binada yerleşik olduğu bazı durumlarda ortak sınırdaki birlikte kontrol yapılmaktadır.

Çalışma saatleri dışında gelişler

15.

Standart

Gümrük makamları, Gümrüğün çalışma saatleri dışında eşyanın gelmesi durumunda, bu eşyanın Gümrük hattı içinde izinsiz dolaşımını önlemek için taşıyıcı tarafından alınacak önlemleri belirler.

Not

Taşıyıcı eşyayı Gümrüğün denetiminde olan önceden belirlenmiş veya bunun yanında olan bir yerde muhafaza etmekle sorumlu tutulabilir.

16.

Tavsiye Edilen Uygulama

Taşıyıcının isteği üzerine, Gümrük makamlarınca geçerli sayılacak nedenlerle ve imkânlarla elverdiği ölçüde, beyanname verilmesinden önceki Gümrük formalitelerinin, Gümrüğün çalışma saatleri dışında tamamlanabilmesine ve bundan doğacak masrafların taşıyıcının yükümlülüğünde olmasına izin verilmelidir.

Yük Boşaltma

Yük boşaltma yerleri

17.

Standart

Ulusal mevzuat yük boşaltmaya izin verilen yerleri belirler.

18.

Tavsiye Edilen Uygulama

İlgili kişinin isteği üzerine ve Gümrük makamlarınca geçerli sayılacak nedenlerle, eşyanın yük boşaltmak için izin verilen yerden başka bir yere boşaltılmasına ve bundan doğacak masrafların taşıyıcının yükümlülüğünde olmasına izin verilmelidir.

Not

Eşya, şartlara göre ilgili kişiye ait yerlere, uygun teçhizatın bulunduğu yerlere veya Gümrük gözetimindeki yerlere boşaltılabilir.

Yük boşaltmanın başlaması

19.

Tavsiye Edilen Uygulama

Taşıma aracı boşaltma yerine geldikten sonra mümkün olan en kısa sürede, boşaltma işleminin başlamasına izin verilmelidir.

20.

Tavsiye Edilen Uygulama

İlgili kişinin isteği üzerine ve Gümrük makamlarınca geçerli sayılacak nedenlerle, idari şartların elverdiği ölçüde, eşyanın Gümrüğün çalışma saatleri dışında boşaltılmasına ve bundan doğacak masrafların ilgili kişinin yükümlülüğünde olmasına izin verilmelidir.

Bozulan, hasar gören veya kayba uğrayan eşya

21.

Standart

Beyanname verilmesinden önceki Gümrük formalitelerinin tamamlanması sırasında kaza veya mücbir sebep sonucu bozulan, hasar gören veya telafi edilemeyecek bir şekilde kayba uğrayan eşya, durumun Gümrük makamlarını tatmin edecek bir şekilde ispat edilmesi şartı ile, ithal vergi ve resimlerinden kısmen veya tamamen muaf tutulabilirler.

Not

İlgili kişinin isteği üzerine, bu standardın kapsadığı eşyanın artık ve döküntüleri :

- (a) Aynı durumda ithal edilmiş gibi buldukları durumda fiili ithal edilirler; veya
- (b) Tekrar ihraç edilirler; veya
- (c) Hazineye hiçbir masraf yüklemeyen Gümrük kontrolü altında ticari açıdan değersiz hale getirilirler; veya
- (d) Gümrük makamlarının rızası ile hiçbir masraf yüklemeyen hazineye terkedilebilirler.

İthal vergi ve resimlerinin ödenmesi yükümlülüğü

22.

Standart

Ulusal mevzuat Gümrük hattına girmiş, fakat beyanname verilmesinden önce tamamlanacak formalitelere ve şartlara uygun olarak Gümrüğe ibraz edilmemiş eşyanın ithal vergi ve resimlerini ödemekle yükümlü olan kişi veya kişileri belirler.

Beyanname verilmesinden önceki Gümrük formalitelerine ilişkin bilgiler

23.

Standart

Gümrük makamları beyanname verilmesinden önceki Gümrük formalitelerine ilişkin bilgilerin ilgili kişilerce kolaylıkla elde edilmesini sağlar.

EK A.2

Eşyanın geçici olarak depolanmasına ilişkin Ek

Giriş

Eşyanın varışta taşıma aracından mümkün olduğu kadar kısa sürede boşaltılmasına izin verilebilmesi önemlidir. Bu gerçeğin ışığında, Gümrük İdareleri, hazine yararını gözetmek amacı ile yükün boşaltılmasının varıştan sonra en az formalite ile ve mümkün olan en kısa sürede başlayabilmesini içeren düzenlemeler getirmişlerdir.

Çeşitli nedenlerle bazen eşyanın varışı ile beyanname ibrazı arasında zaman geçmektedir. Böyle durumlarda Gümrük Makamları eşyayı gümrük kontrolü altında tutmak isterler ve bu amaçla beyannamenin ibrazına kadar özel bir yerde depolarlar. Bu çeşit yerler geçici depolar olarak adlandırılır ve binalar veya kapalı veya açık alanlardan meydana gelebilir.

Bu Ek'in hükümleri Gümrük antrepolarında veya serbest bölgelerde depolanmış eşyaya uygulanmaz.

Tanımlar

Bu Ek'in uygulanmasında :

a) "Eşyanın geçici olarak depolanması" deyimi; eşyanın Gümrük kontrolü altında ve Gümrük tarafından belirlenmiş bir yerde, kapalı veya açık alanlarda beyannamenin ibrazına kadar depolanması, (bundan sonra geçici depolar olarak tanımlanacaktır.)

b) "İthal vergi ve resimleri" deyimi; yapılan hizmetin yaklaşık değeri ile sınırlı ücret ve masraflar dışında eşyanın ithalinde veya ithali dolayısı ile alınan Gümrük vergileri ve resimleri ile diğer ücret ve masraflar,

c) "Beyanname" deyimi; Gümrükçe tayin edilen şekilde ilgili kişi tarafından verilen, eşyaya uygulanacak Gümrük rejimini belirten ve bu rejimin uygulanması için Gümrük tarafından beyanı istenen hususları kapsayan form,

d) "Gümrük Kontrolü" deyimi; Gümrüğün uygulamakla yükümlü olduğu mevzuata uygunluğu sağlamak üzere alınan önlemlerin tümü,

e) "Teminat" deyimi; Gümrüğe karşı bir yükümlülüğün, Gümrüğü tatmin edecek şekilde yerine getirilmesi demektir. Teminat çeşitli işlemlerden doğan yükümlülükleri kapsadığı takdirde "global" olarak tanımlanır.

f) "Kişi" deyimi; metinde aksi belirtilmedikçe gerçek ve tüzelkişiler anlamındadır.

İlkeler

1. Standart
Eşyanın geçici olarak depolanması bu Ek'in hükümlerine göre yürütülür.

2. Standart
Ulusal mevzuat geçici olarak depolanacak eşya ile ilgili olarak tamamlanması gereken gümrük formalitelerini ve yerine getirilmesi gereken şartları belirler.

Kapsam

3. Standart
Gümrük Makamları, ticaret ve endüstrinin gerektirdiği hallerde geçici depo tesisine izin verirler.

Notlar

1. Geçici depolar, ulusal mevzuat hükümlerine uygun olarak Gümrük Makamları, diğer makamlar veya özel veya tüzelkişiler tarafından idare edilebilir.

2. Geçici depolar bütün ihtalatçılara ve ithal edilmiş olan eşya üzerinde tasarruf yetkisi olan kişilere açık olabilirler veya bu gibi yerlerin kullanımı belirli kişilerle kısıtlanabilir.

4.

Standart

Geçici depolara, miktarları, menşe ülkeleri veya varış ülkeleri gözönüne alınmaksızın her tür eşyanın konulmasına izin verilir. Bununla beraber, diğer eşyayı etkileyerek tehlike yaratan veya özel tertibat gerektiren eşya, yalnız bu tür eşyayı alabilecek şekilde düzenlenmiş geçici depolara kabul edilir.

5.

Standart

Geçici depolara alınan eşya için gerekli olabilecek tek belge, bu eşyanın Gümrüğe ibrazında tanımlanması için gerekli olacak belge olmalıdır.

Geçici depoların idaresi

6.

Standart

Geçici depoların tesisi, tanzimi ve idaresi için yapılması gerekenler, eşyanın depolanması, sayımı ve dökümü ile Gümrük kontrolüne ilişkin düzenlemeler Gümrük Makamları tarafından belirlenir.

Notlar

1. Gümrük, kontrol maksadı ile, özellikle;

— (Özel kayıt tutarak veya uygun belgeleri kullanarak) geçici depoya yerleştirilen eşyanın dökümünü yapmayı veya bu eşyanın dökümünün yapılmasını isteyebilir;

— Geçici depoyu daimi veya geçici olarak gözetim altında tutabilir;

— Geçici deponun çift kilitli olmasını isteyebilir; (Emniyeti ilgili kişinin ve Gümrüğün kilidi ile sağlanmış olarak.)

— Zaman zaman geçici depoda bulunan eşyayı sayabilir.

2. Eşyanın genellikle kilitli yerlerde depolanması istenir. Ancak çok yer kaplayan veya ağır eşya ve gelir riski az olan düşük vergili eşya genellikle Gümrük gözetimi altında kapalı olmayan alanlarda depolanır.

7.

Standart

Ulusal mevzuat, geçici depolarda bulunan eşyanın durumunda Gümrük Makamlarının tatmin olmayacağı bir mevzuat aykırılığı olması halinde, eşyanın tabi olacağı ithal vergi ve resimlerini ödemekle yükümlü kişi veya kişileri belirler.

8.

Standart

Geçici Depoyu idare eden makam veya kişiden teminat talep edildiği takdirde, Gümrük Makamları global teminat kabul ederler.

9.

Tavsiye Edilen Uygulama

Teminat tutarı, ödenebilir ithal vergi ve resimleri gözönüne alınarak mümkün olduğu ölçüde düşük tutulmalıdır.

10.

Tavsiye Edilen Uygulama

Gümrük Makamları, geçici deponun yeterli derecede Gümrük gözetimi altında bulunduğu ve özellikle Gümrük kilidinin bulunduğu yerlerde teminat isteminden feragat etmelidirler.

Yapılmasına izin verilen işlemler

11. Standart
Geçici depolarda bulunan eşya üzerinde tasarruf yetkisi olan kişilere beyanname hazırlanması için;
a) eşyayı kontrol etme;
b) eşyayı tartma;
c) gerektiğinde ithal vergi ve resimlerini ödemek şartı ile numune alma izni verilir.
12. Standart
Geçici depolarda bulunan eşyanın durumunun muhafazası için gerekli normal işlemlere tabi tutulmasına izin verilebilir.
Not
Eşyanın durumunun muhafazası için gerekli işlemler; temizlemeyi, çırpmayı, tozunu almayı, ayıklamayı ve tamir etmeyi veya hatalı paketlemeyi değiştirmeyi kapsayabilir.
13. Tavsiye Edilen Uygulama
Geçici depoda bulunan eşyanın, Gümrük Makamlarınca belirlenen bazı şartlar altında, depodan nakdedilmesini ve daha sonraki taşınmalarını kolaylaştırmak için gerekli normal işlemlere tabi tutulmasına izin verilmelidir.
Not
Bu işlemler, ayıklamayı, istiflemeyi, tartmayı, markalamayı, etiketlemeyi içerir. Bu işlemlere, bilahare tek bir taşıma belgesi ve/veya tek bir gümrük belgesi ile taşınması düşünülen muhtelif sevkiyat halindeki eşyanın birleştirilmesi de dahildir.
- Geçici depolamanın süresi
14. Standart
Ulusal mevzuat geçici depolama için bir zaman sınırı öngörüyorsa, bu süre, ithalatçının eşyayı bir Gümrük rejimine tabi tutması için gerekli formaliteleri tamamlayabilmesine imkân verecek bir süre olmalıdır.
Not
Belirlenen zaman sınırı, kullanılan taşıma şekline göre değişebilir ve deniz yolu ile ithal edilen eşya için bu süre fazla olabilir.
15. Tavsiye Edilen Uygulama
İlgili kişinin isteği üzerine ve Gümrük Makamlarınca geçerli sayılacak nedenlerle, Gümrük makamları başlangıçta tespit edilen süreyi uzatmalıdır.
Eşyanın bozulması, hasarı, kayba uğraması, imhası veya terkedilmesi
16. Standart
Geçici depodan çıkarılmadan önce kaza veya mücbir sebep sonucu çürüyen, bozulan veya hasar gören eşyanın bu durumda ithal edilmiş gibi beyan edilerek Gümrükten çekilmesine izin verilir.
17. Standart
Geçici depoda bulunduğu sırada kaza veya mücbir sebep sonucu imha olan veya telafi edilmeyecek şekilde kayba uğrayan eşya, bu tahribat veya kayıp Gümrük Makamlarını tatmin edecek şekilde ispat edildiği takdirde, ithal vergi ve resimlerine tabi tutulmaz.

İmhadan sonra kalan artık ve döküntülerin fiili ithalleri halinde, bu artık ve döküntüler aynı durumda ithal edilen artık ve döküntülere uygulanan ithal vergi ve resimlerine tabi olurlar.

18.

Standart

Eşyayı kullanma hakkına sahip kişinin isteği üzerine ve Gümrük Makamlarının kararı uyarınca, geçici depoda bulunan eşyanın tamamen veya kısmen hazineye terk edilmesine veya Gümrük kontrolü altında imha edilmesine veya ticari açıdan değersiz hale getirilmesine izin verilir. Böyle bir terk ve imha işlemi hazineye hiçbir masraf yüklememelidir.

İmhadan sonra kalan artık ve döküntülerin fiili ithalleri halinde, bu artık ve döküntüler aynı durumda ithal edilen artık ve döküntülere uygulanan ithal vergi ve resimlerine tabi tutulurlar.

Geçici depodan çıkarma

19.

Standart

Eşyayı kullanma hakkına sahip herhangi bir kişiye, gerekli şartları ve formaliteleri yerine getirmesi koşulu ile eşyayı geçici depodan çıkarma izni verilir.

Not

Gümrük Makamları ilgili kişiden eşyayı kullanma hakkını kanıtlamasını isteyebilir.

Geçici depodan çıkarılmayan eşya

20.

Standart

Ulusal mevzuat belirlenen süre içinde geçici depodan çıkarılmayan eşya için takip edilecek yöntemi belirler.

21.

Tavsiye Edilen Uygulama

Geçici depodan çekilmeyen eşya Gümrük tarafından satıldığı takdirde, bu satışın hâsılatı, ithal vergi ve resimleri ile masrafların çıkarılmasından sonra hak sahiplerine veya mümkün olduğu takdirde belirli bir süre için bu kişilerin kullarımlarına bırakılmalıdır.

Geçici depolara ilişkin bilgiler

22.

Standart

Gümrük Makamları, eşyanın geçici olarak depolanmasına ilişkin tüm bilgilerin ilgili kişilerce kolaylıkla elde edilmesini sağlarlar.

EK A. 3

Ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarına uygulanacak Gümrük formalitelerine ilişkin Ek

GİRİŞ

Gümrük Makamlarının hazinenin çıkarlarını korumak, Gümrük suçu ile mücadele etmek ve diğer yönlerden ulusal mevzuata uygunluğu sağlamak amacı ile topraklarındaki uluslararası taşımacılığı kontrol etme yükümlülüğü sadece eşya ve yolcuları değil uluslararası trafikte kullanılan taşıma araçlarının muayenesini de kapsar. Bu amaçla, pek çok ülkenin ulusal mevzuatında, ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının gümrük hattına ve belirlenmiş gümrükler veya diğer uygun bulunan mola yerlerine girişlerinde, buralarda buldukları süre içinde ve buralardan çıkışlarında gümrük denetimi ve ilgili belgesel formalitelerin tamamlanması v.s. gibi gümrük makamlarının yürütmekle sorumlu olduğu hükümler bulunur.

Ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarına uygulanacak Gümrük formalitelerinin mümkün olduğu kadar hızlı bir şekilde yapılması önemlidir. Nitekim, Gümrük tarafından alınan önlemler, ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının Gümrük hattında kalma süreleri ve nedenleri gibi faktörlere göre karşılaşılan ihtiyaçlara uyarlanır.

Bu Ek, maddî avantaj, mükafat ya da prim karşılığında olsun olmasın ticarî veya endüstriyel eşya taşımacılığı amacı ile uluslararası trafikte kullanılan taşıma araçlarına uygulanır. Gerktiğinde, bu Ek'in hükümleri, ilgili ülkeye ait ve bu ülkede kayıtlı ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarına da uygulanır. Bu Ek'in hükümleri ne özel amaçla kullanılan taşıma araçlarına ne de ticarî faaliyetlerde kullanılmayan askerî ya da diğer resmî taşıma araçlarına uygulanır.

Tanımlar

Bu Ek'in uygulanmasında :

(a) "Ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarına uygulanacak Gümrük formaliteleri" deyimi; Ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının Gümrük hattına girişleri veya çıkışları ve burada kalış sürelerine ilişkin olarak ilgili kişiler ve Gümrük tarafından yapılan işlemlerin tümü;

(b) "Ticarî amaçla kullanılan taşıma araçları" deyimi; maddî avantaj, mükafat ya da prim karşılığında insan; maddî avantaj, mükafat ya da prim karşılığında olsun olmasın, ticarî ve endüstriyel eşya taşıma amacı ile uluslararası trafikte kullanılan her türlü deniz aracı (gemiler tarafından çekilsin ya da çekilmesin mavnalar ve kayakla su üzerinde giden gemiler), hovercraftlar, havayolu taşıtları, karayolu taşıtları, (römorklar, yarırömorklar ve taşıt dizileri dahil) veya demiryolu lokomotif ve vagonları ile ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının üzerinde bulunduğu takdirde yedek parçaları, aksesuarları ve teçhizat ile depolarında bulunan motor yağları ve akaryakıtları;

(c) "Gümrük hattı" deyimi; bir devletin Gümrük kanunlarının tümü ile uygulandığı bölge;

(d) "Gümrük kontrolü" deyimi; Gümrüğün uygulamakla yükümlü olduğu mevzuata uygunluğu sağlamak üzere alınan önlemlerin tümü;

(e) "İthal vergi ve resimleri" deyimi; yapılan hizmetin yaklaşık değeri ile sınırlı ücret ve masraflar dışında eşyanın ithalinde veya ithali dolayısı ile alınan Gümrük vergileri ve resimleri ile diğer ücret ve masraflar;

(f) “Varış bildirimii” veya “kalkış bildirimii” deyimi; gerektiğinde ticarî amaçla kullanılan taşıma araçları için bu araçlardan sorumlu kişi tarafından bunların varış ve kalkış hakkın-da Gümrük makamlarına yapılması veya ibraz edilmesi istenen ve ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarına ve yolculuk, kargo, kumanya, tayfa ve yolculara ilişkin gerekli ayrıntılı bilgileri içeren bildirim;

(g) “Teminat” deyimi; Gümrüğe karşı bir yükümlülüğün, Gümrüğü tatmin edecek şekilde sağlanması;

(h) “Kişi” deyimi; metinde aksi belirtilmedikçe gerçek ve tüzelkişiler; anlamındadır.

İlkeler

1.

Standart

Ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarına uygulanacak Gümrük formaliteleri bu Ek'in hükümlerine göre yürütülür.

2.

Standart

Ulusal mevzuat ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarına uygulanacak Gümrük formalitelerini ve yerine getirilmesi gereken şartları belirler.

Not :

Bu şartlar ve formaliteler, diğeri yetkililer, örneğın liman yetkilileri adına yerine getirilen önlemleri de kapsar.

3.

Standart

Ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarına uygulanacak Gümrük formaliteleri, Gümrüğün uygulamakla yükümlü olduğı mevzuat çerçevesinde en aza indirilir.

4.

Standart

Ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının tümü Gümrük hattına varışlarında veya buradan hareket edişlerinde ve Gümrük hattında kaldıkları süre içinde Gümrük kontrolüne tabidirler.

5.

Standart

Ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarına uygulanacak Gümrük formaliteleri, bu araçların kayıtlı oldukları ülkeye veya sahipierine bakılmaksızın, kalkış veya varış ülkeleri gözönüne alınmadan, eşit olarak uygulanır.

Ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının geçici kabulü

6.

Standart

Ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının, yüklü olsun olmasın, ithal vergi ve resimlerinden şartlı muaf olarak ve ithal yasak ve kısıtlamalarına tabi olmaksızın Gümrük hattına geçici olarak kabulüne izin verilir. Bu araçların tekrar ihraçları, kullanılmalarından doğan normal aşınma payları, akaryakıt ve motor yağlarının tüketimi ve gerekli tamirleri dışında herhangi bir değışikliğe uğramamış olmalarına bağıdır.

Notlar :

1. Geçici kabul, genellikle ilgili ülkeye ait ve bu ülkede kayıtlı olan ticarî amaçla kullanılan taşıma araçları için, bu ülkede imal edilmiş veya ödenmesi gereken ithal vergi ve resimleri önceden ödenmiş olduğu takdirde sözkonusu olmaz.

2. Geçici kabul, ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının geçici kabul ülkesi Gümrük hattında iç taşımacılıkta kullanılmaması şartına bağlı olabilir.

7.

Tavsiye Edilen Uygulama

Ticarî amaçla kullanılan taşıma araçları için teminat veya geçici ithal belgesi talep edilmemelidir.

8.

Standart

Gümrük makamları ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının tekrar ihracı için bir süre belirledikleri takdirde bu süreyi tespit ederken ilgili taşıma işlemlerinin amacına ilişkin bütün şartları gözönünde bulundurmaldırlar.

9.

Tavsiye Edilen Uygulama

İlgili kişinin isteği ve Gümrük makamları tarafından geçerli sayılacak nedenlerle, Gümrük makamları önceden tespit edilen süreyi uzatmalıdırlar.

Eşyanın yüklenmesi, boşaltılması, elleçlemesi ve korunmasında kullanılan özel malzemenin geçici kabulü

10.

Standart

Eşyanın yüklenmesi, boşaltılması, elleçlemesi ve korunmasında kullanılan özel malzeme, ticarî amaçla kullanılan taşıma aracından ayrı olarak kullanılabilir olsun olmasın, tekrar ihraç edilmesi amacı ile ticarî amaçla kullanılan taşıma aracı ile beraber ithal edildiği takdirde, ithal vergi ve resimlerinden şartlı muaf olarak ve ithal yasak ve kısıtlamalarına tabi olmadan Gümrük hattına geçici olarak kabul edilirler.

Notlar :

1. Böyle bir malzemenin geçici kabulü, yalnızca ticarî amaçla kullanılan taşıma aracının hemen civarında, örneğin; havalimanında veya geminin uğradığı limanda karada kullanılma şartına bağlı olabilir.

2. Bu tür malzeme için normal olarak teminat veya geçici kabul belgeleri, istenmez.

Parça ve malzemelerin geçici kabulü

11.

Standart

Gümrük hattına geçici olarak kabul edilmiş olan ticarî amaçlı bir taşıma aracında kullanılan veya bu araca birleşik teçhizat veya parçaların değiştirilmesi amacı ile, tamirat veya bakımında kullanılmaya yönelik yedek parçalar ve malzeme, ithal vergi ve resimlerinden şartlı muaf olarak ve ithal yasak ve kısıtlamalarına tabi olmaksızın Gümrük hattına geçici olarak kabul edilirler.

Notlar :

1. Bu parça ve malzeme için bir geçici kabul belgesi ve bazı durumlarda teminat istenebilir. Bununla beraber, bazı ülkeler bu isteklerden vazgeçmişlerdir.

2. İlgili kişinin isteği üzerine tekrar ihraç edilmeyen değiştirilmiş parçalar ve malzemenin :

- (a) Buldukları durumda ithal edilmiş gibi fiili ithalleri yapılabilir; veya
- (b) Gümrük kontrolünde hazineye hiçbir masraf yüklemeyen, ticarî açıdan değersiz kılınacak şekilde imha veya terk edilebilir; veya
- (c) Gümrük makamlarının onayı ile, masrafsız olarak hazineye terk edilebilirler.

Gümrük hattına varış ve Gümrük hattından hareket yerleri

12.

Standart

Ulusal mevzuat ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının Gümrük hattına girecekleri veya Gümrük hattından hareket edecekleri yerleri belirler. Bu yerler belirlenirken ticaret, endüstri ve taşımacılığın özel gerekleri gözönüne alınır.

Not :

Ülkeler bu nedenle, ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının takip edecekleri güzergâhı yani, karayolu, demiryolu, su yolu ve diğer yolları belirlerler. Bu belirleme, komşu ülkelerin yetkilileri ile işbirliği içinde yapılabilir.

Belirlenmiş Gümrükler, yetki ve çalışma saatleri ve diğer uygun bulunan mola yerleri

13.

Standart

Ulusal mevzuat, ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının Gümrük hattına varışlarında veya Gümrük hattından hareket edişlerinde denetime tabi tutuldukları Gümrükleri belirler. Bu Gümrüklerin yetkileri ve çalışma saatleri belirlenirken ticaret, endüstri ve taşımacılığın özel gerekleri gözönüne alınır.

Notlar :

1. Bazı ülkelerde bu Gümrüklerin yetkileri, güzergâh ve bunların önem derecesi gözönüne alınarak belirlenir.
2. Bazı Gümrüklerin yetkileri gerektiğinde taşıma şekline göre sınırlandırılabilir.
3. Genel olarak, Gümrük hattına giren uçakların, ilk inişlerini Gümrüğün olduğu bir havaalanına yapmaları gerekir. Aynı şekilde gemiler de ilk olarak Gümrüğün olduğu bir limana uğramakla yükümlü tutulabilirler.

14.

Tavsiye Edilen Uygulama

Karşılıklı Gümrükler ortak bir sınırdaki yer aldıkları takdirde, ilgili iki ülkenin Gümrük makamları, bu Gümrüklerin çalışma saatleri ve yetkilerinde uyum sağlamalıdır.

Not :

Ortak sınırı olan her iki ülkenin Gümrüğünün aynı yerde ve bazen aynı binada buldukları durumlarda ortak kontrol düzeni kurulur.

15.

Tavsiye Edilen Uygulama

İlgili kişinin isteği üzerine ve Gümrük makamlarınca geçerli sayılacak nedenlerle, imkânların elverdiği ölçüde, ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının varışlarında ve hareket ediş-

lerinde uygulanacak Gümrük formalitelerinin, Gümrüklerin çalışma saatlerinin dışında tamamlanmasına izin verilmelidir; bundan doğan masraflar ilgili kişiye yüklenir.

16.

Tavsiye Edilen Uygulama

İlgili kişinin isteği üzerine ve Gümrük makamlarınca geçerli sayılacak nedenlerle, imkânların elverdiği ölçüde, ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının varışlarında ve hareket edişlerinde uygulanacak Gümrük formalitelerinin, belirlenmiş Gümrüklerin dışında, diğer uygun bulunan mahallerde tamamlanmasına izin verilmelidir; bundan doğan masraflar ilgili kişiye yüklenir.

Not :

Bu izin, örneğin; özel bir rıhtımda boşaltılması gereken yük taşıyan, gemilere verilebilir.

17.

Standart

Yolcu veya canlı hayvan veya bozulabilir eşya gibi acil yük taşıyan ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının varışlarında ve hareket edişlerinde uygulanacak Gümrük formalitelerinin tamamlanmasına öncelik verilmelidir.

Belirlenmiş Gümrüklere veya diğer uygun bulunan mola yerlerine varıştan önce Gümrük kontrolü

18.

Standart

Ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının belirlenmiş Gümrüklere veya diğer uygun bulunan mola yerlerine varışlarından önceki Gümrük kontrolleri, Gümrüğün uygulamakla yükümlü olduğu mevzuat çerçevesinde en aza indirilir.

Notlar :

1. Kontrol amacıyla Gümrük makamlarına, özellikle gemi ve diğer deniz taşıtlarına girme, trenleri sınır istasyonlarında durdurma, karayolu taşıtlarını durdurma ve ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarına, bunların yük, kumanya tayfa ve yolcularıyla ilgili ticarî, taşımacılığa ait veya diğer belgelerin ibrazını isteme yetkisi verilebilir.

2. Genel kural olarak, ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının aranması, mühürlenmesi ve Gümrük hattına giriş yeri ile belirlenmiş gümrükler veya diğer uygun bulunan mola yerleri arasında Gümrük refakatinde seyirlerinin istenmesine dayanan Gümrük kontrol önlemlerine başvurmak gerekli değildir. Yabancı Gümrük mühürleri, bu mühürlerin yetersiz olduğu veya istenilen güvenliği sağlamadığına kanaat getirildiği haller dışında, kabul edilirler.

3. Ulusal mevzuat, kazalar veya seyahat esnasında önceden tahmin edilemeyen diğer kesintilerin olay yerine en yakın Gümrük veya diğer yetkili makamlara bildirilmesini öngörebilir.

19.

Tavsiye Edilen Uygulama

Ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının denetime tabi tutulmaları için belirlenmiş Gümrükler veya diğer uygun bulunan mahaller, sözkonusu taşıma aracının Gümrük hattına giriş yaptığı yerde olmadığı takdirde, bu aracın Gümrük hattına girdiği yerdeki Gümrük makamlarınca ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarına ilişkin hiçbir belge ibrazı talep edilmemelidir.

Belirlenmiş Gümrüklere veya diğer uygun bulunan mola yerlerine varış sırasındaki
Gümrük formaliteleri

Belgelendirme

20.

Standart

Gümrük makamlarınca ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının varışlarında bildirimde bulunulması istendiği hallerde bu talep Gümrüğün uygulamakla yükümlü olduğu mevzuat çerçevesinde en aza indirilir.

Notlar :

1. Varış bildirimini, istenen tüm özellikleri içeren birkaç ayrı formdan meydana gelebilir.
2. Bazı uluslararası sözleşmeler, örneğin; Uluslararası Deniz Trafikindeki Kolaylıklara İlişkin Sözleşmenin Eki (Londra, 9 Nisan 1965), Uluslararası Sivil Havacılığa İlişkin Sözleşmenin 9 nolu Eki (Şikago 7 Aralık 1944), Demiryolu ile Taşınan Eşyanın Sınır Geçişlerindeki Kolaylığa İlişkin Sözleşme (TIF Sözleşmesi, Cenevre 10 Ocak 1952) ve Ren Manifestosu'nun kullanılması ile ilgili Merkezi Ren Komisyonu Yönetmeliği (1963 yılında yayınlanan), varış bildiriminde bulunması istenilen bilgiyi belirlemiştir.

21.

Standart

Gümrük makamları, verilmesi istenen varış bildiriminin suret sayısını mümkün olduğu ölçüde azaltırlar.

22.

Standart

Gümrük makamları, varış bildirimini kanıtlayıcı belgeler istediklerinde, bu belgeler bildirimini kanıtlamak için gereken bilgilerden fazlasını içermeyecektir.

Not :

Gümrük makamları, örneğin konşimento, milliyet ve kayıt belgesi, ölçüm belgesi, seyahat seyir defteri, sevkiyat notları v.s. nin beyanını isteyebilirler.

23.

Tavsiye Edilen Uygulama

Gümrüğe ibraz edilen belgeler, bu nedenle belirlenmiş dilde veya ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının geldiği ülke dilinde hazırlanmamış ise, Gümrük bu belgelerdeki hususların çevrilmesini talep etmemelidir.

24.

Tavsiye Edilen Uygulama

Yetkili makamlar tarafından varış bildirimini formunun gözden geçirilmesi veya yerine yeni bir form hazırlanması düşünüyor ise, ilgili uluslararası enstürmanlardaki model formları esas alıp, varış bildiriminde bulunması istenen tüm bilgilerin yer alabileceği iki veya daha fazla formu bir tek formda birleştirmelidir.

25.

Standart

Gümrük makamları, ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının varışı ile ilgili olarak kendilerine ibraz edilecek belgelerin, bu aracın bulunduğu ülke dışında bulunan temsilcisi tarafından doğruluğunun, kurallara ve kanunlara uygunluğunun tespitini ve önceden ibrazını istemezler.

Gümrük Kontrolü

26.

Standart

Ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının belirlenmiş Gümrüklere veya diğer uygun bulunan mola yerlerine varışlarında yapılacak Gümrük kontrolü için sadece Gümrüğün uygulamakla yükümlü olduğu mevzuata uygunluğu sağlayacak tedbirler alınır ve bu kontrolde ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının tipi ve Gümrük hattında kalma nedeni de gözönünde tutulur.

Notlar :

1. Gümrük hattında boşaltma yapmadan, yolcu ve kargo almadan sadece kısa bir süre için duran ticarî amaçla kullanılan taşıma araçları, genel gözetim dışında bir denetime tabi tutulmazlar.

2. Gümrük makamları, ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının eşyanın uluslararası taşımacılığına ilişkin bazı uluslararası sözleşmelerde öngörülen teknik şartları taşıyıp taşımadıklarını kontrol edebilirler.

27.

Standart

Gümrük makamları ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarını normal olarak aramazlar, bunları sondaj yolu ile aramakla yetinirler.

Not :

Ulusal mevzuat, ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının aranması sırasında, Gümrük makamlarına, bu araçların mürettebatının yardım edebilmelerine ilişkin hükümler içerir.

28.

Tavsiye Edilen Uygulama

Gümrük makamlarının ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarını aramaları gerektiği takdirde, bu arama mümkün olduğu kadar süratle yapılmalıdır.

Gümrük hattındaki diğer mola yerleri

29. Ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarına, bir başka ülke toprağından geçmemiş olma koşuluyla Gümrük hattı içinde müteakip mola yerlerinde uygulanacak Gümrük formaliteleri mümkün olduğu kadar basit tutulur ve aracın daha önce kontrole tabi tutulduğu gözönüne alınır.

Not :

Daha önce Gümrük makamlarına ibraz edilen belgelerin kopyaları, müteakiben mola verilen yerlerdeki Gümrük formalitelerinin tamamlanması amacı ile, özellikle kargo işlemlerinde kullanılabilir.

Gümrük hattından hareket eden ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarına uygulanacak
Gümrük formaliteleri

30.

Standart

Gümrük hattından hareket eden ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının gümrük formaliteleri sadece aşağıdaki tedbirleri almak için yapılır :

(a) İstendiğinde kalkış bildirimimin yetkili Gümrüklere uygun bir şekilde ibrazı.

- (b) Gerektiğinde, Gümrük mühürlerinin takılması,
- (c) İstendiğinde, belirlenen güzergâhın izlenmesi, ve
- (d) Ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının hareketlerinde izinsiz gecikmelerin ortaya çıkması.

31.

Tavsiye Edilen Uygulama

Gümrük makamları, varış bildirim formları ile aynı olan kalkış bildirim formlarının kullanılmasına, kalkışa ait olduklarının açıkça belirtilmesi şartı ile izin vermelidirler.

Not :

Bazı uluslararası enstrümanlarda belirtilen anahtar formlar hem varış hem de kalkışta kullanılmaları maksadı ile hazırlanmışlardır.

32.

Standart

Ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarının vardıkları Gümrükten başka bir Gümrükten çıkmak suretiyle Gümrük hattından hareket etmelerine izin verilir.

Bozulan, hasar gören veya kayba uğrayan ticarî amaçla kullanılan taşıma araçları

33.

Standart

Gümrük hattında iken kaza veya mücbir sebep sonucu bozulan hasar gören veya telafi edilemeyecek bir şekilde kayba uğrayan geçici olarak kabul edilmiş ticarî amaçla kullanılan taşıma araçları tekrar ihraç edilemezler, ancak;

- (a) Buldukları durumda ithal edilmiş gibi aynı durumda fiili ithal edilirler;
- (b) Hazineye hiçbir masraf yüklemeyen Gümrük kontrolü altında ticarî açıdan değersiz hale getirilirler. Kaza veya mücbir sebep sonucu bozulan, hasar gören veya telafi edilemeyecek bir şekilde kayba uğrayan ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarından kurtarılan parçalar veya materyaller, buldukları durumda tabi olacakları ithal vergi ve resimlerine tabi olurlar; veya
- (c) Gümrük makamlarının rızası ile masrafsız olarak Hazineye terk edilirler.

Ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarına uygulanacak Gümrük formalitelerine ilişkin bilgiler

34.

Standart

Gümrük makamları ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarına uygulanan Gümrük formalitelerine ilişkin bilgilerin ilgili kişilerce kolaylıkla elde edilmesini sağlarlar.

EK B. 1

Fiili İthalata İlişkin Ek

Giriş

Gümrük hattı içinde kullanılmak veya tüketilmek amacı ile doğrudan ithal edilen eşya fiili ithal için beyan edilmelidir.

Bu eşya ya doğrudan ithalat sırasında ya da antrepo, geçici kabul veya transit gibi bir başka Gümrük rejimine tabi olduktan sonra fiili ithal için beyan edilebilir.

Eşyanın fiili ithali için beyan sahibi tarafından yerine getirilmesi gereken yükümlülüklerin başlıcaları, beyanın tevsikine yarayan diğer belgelerin (ithal müsaadesi, menşe şahadetnamesi vs.) ekli olduğu beyannamenin verilmesi ve gerekli ithal vergi ve resimlerinin ödenmesidir. Bazı şartlarda ithal vergi ve resimlerinin ödenmesi ertelenebilir. Gerekliğinde ithal vergi ve resimlerinin ödenmesini sağlamak amacı ile Gümrük tarafından bir teminat talep edilebilir.

Beyanname ve ekli belgelerin incelenmesi, eşyanın muayenesi, ithal vergi ve resimlerinin tahakkuku ve tahsili ve eşyanın teslimi, ithale ilişkin Gümrük formalitelerinin tamamlanması sırasında Gümrük tarafından gerçekleştirilen işlemlerdir. Ulusal idarenin uygulamalarına bağlı olarak bu işlemler yukarıda belirtilenlerden farklı bir sıraya göre de yerine getirilebilir. Gümrük aynı zamanda ticarî istatistikler için gerekli bilgileri toplamaktan ve ithal edilmiş olan eşyanın kontrolü ile ilgili diğer mevzuat hükümlerinin uygulanmasından da sorumlu olabilir. Fiili ithal için beyan edilen eşya üzerinde diğer yetkili makamlar da bazı kontroller yapabilirler. (Hayvan, insan, bitki sağlığı gibi)

Bu Ek'in hükümleri, ithalat şekli ne olursa olsun, fiili ithal için eşyanın Gümrükten çekilmesine ilişkin çeşitli formalite ve işlemlere uygulanır. (Gümrük formaliteleri)

Bu Ek, posta ile ithal edilmiş veya yolcu beraberisi eşyanın fiili ithaline uygulanmaz.

Tanımlar

Bu Ek'in uygulanmasında :

(a) "Fiili ithal" deyimi; ithal edilmiş eşyanın Gümrük hattında daimî olarak kalabilmesini sağlayan Gümrük rejimi demektir. Bu rejim gerekli ithal vergi ve resimlerinin ödenmesi ile tüm gerekli Gümrük formalitelerinin tamamlanmasını içerir.

(b) "ithal vergi ve resimleri" deyimi; Yapılan hizmetin yaklaşık değeri ile sınırlı ücret ve masraflar dışında eşyanın ithalinde veya ithali dolayısı ile alınan Gümrük vergileri ve resimleri ile diğer ücret ve masraflar;

(c) "Beyanname" deyimi; Gümrükçe tayin edilen şekilde ilgili kişi tarafından verilen, eşyaya uygulanacak Gümrük rejimini belirten ve bu rejimin uygulanması için Gümrük tarafından beyanı istenen hususları belirten form;

(d) "Beyan sahibi" deyimi; beyannameyi imzalayan veya adına beyannamenin imzalandığı kişi;

(e) "Beyannamenin kontrolü" deyimi; beyannamenin uygun bir şekilde hazırlandığı, talep edilen ve beyanın tevsikine yarayan belgelerin eklendiği ve bunların doğruluk ve geçerlilik ba-

kımından öngörülen şartlara uygun olup olmadıkları hususunda Gümrüğün tatmin olabilmek için yaptığı işlemler;

(f) “Eşyanın muayenesi” deyimi; eşyanın yapısı, menşei, durumu, miktarı ve kıymetinin beyannamede belirtilen hususlara uygunluğu konusunda Gümrüğün tatmin olabilmek için yaptığı fizikî kontrol;

(g) “İthal vergi ve resimlerinin tahakkuku” deyimi; ödenebilir ithal vergi ve resimlerinin tespiti;

(h) “Eşyanın teslimi” deyimi; eşya ile ilgili tüm gümrük işlemlerinin sona ererek sahibine teslim edilmesi;

(i) “Teminat” deyimi; Gümrüğe karşı bir yükümlülüğün Gümrüğü tatmin edecek şekilde sağlanması demektir. Teminat çeşitli işlemlerden doğan yükümlülükleri kapsadığı takdirde “global” olarak tanımlanır.

(k) “Kişi” deyimi; metinde aksi belirtilmedikçe gerçek ve tüzelkişiler; anlamındadır.

İkeler

1.

Standart

Fiili ithalat bu Ek'in hükümlerine göre yürütülür.

2.

Standart

Ulusal mevzuat eşyanın fiili ithali için yerine getirilecek şartları ve tamamlanması gereken Gümrük formalitelerini belirler.

Notlar :

1. Ulusal mevzuat bazı eşya kategorilerinin ithaline ilişkin yasaklama ve kısıtlamaları içerebilir.

2. Fiili ithali sağlamak üzere yerine getirilmesi gerekli yükümlülükler, beyannamenin verilmesini, beyanın tevsikine yarayan belgelerin ibrazını ve gerekli ithal vergi ve resimlerinin ödemesini içerir.

Yetkili Gümrükler

3.

Standart

Gümrük makamları eşyanın fiili ithalinin yapılabileceği gümrükleri belirler. Bu Gümrüklerin yetkileri ve çalışma saatleri de ticaret ve endüstriye ait özel gerekleri içeren faktörler göz önüne alınarak Gümrük makamları tarafından belirlenir.

Notlar :

1. Gümrük makamları, eşyanın fiili ithalinin iç Gümrüklerde yapılmasına izin verebilirler.

2. Bazı Gümrüklerin yetkileri eşyaların taşınma şekline (karayolu, denizyolu, demiryolu, havayolu gibi) veya belirli eşya kategorilerine veya belirli bölgelere (örn; sınır bölgesi veya endüstriyel bölge gibi) gönderilen eşyaya göre kısıtlanabilir.

3. Gümrük makamları bazı eşya kategorilerinin (örn; elmaslar, antikalar, sanat eserleri) fiili ithallerinin bu amaçla belirlenmiş gümrüklerde yapılmasını isteyebilirler.

4.

Tavsiye Edilen Uygulama

Karşılıklı Gümrükler ortak bir sınırdaki yer aldığı takdirde, her iki ülkenin Gümrük makamları, mümkün olduğu ölçüde, bu Gümrüklerin yetkileri ile çalışma saatlerinde uyum sağlamalıdır.

Beyan Sahibi

(a) Beyan sahibi sıfatı ile hareket edebilen kişiler

5.

Standart

Ulusal mevzuat, kişinin hangi şartlar altında beyan sahibi sıfatı ile hareket edebileceğini belirler.

Not :

Beyan sahibinin eşyanın sahibi olması gerekmez; beyan sahibi örneğin; taşıyıcı, komisyoncu, alıcı veya Gümrük tarafından kabul edilen bir görevli olabilir.

6.

Tavsiye Edilen Uygulama

Eşyayı teslim alma hakkına sahip herhangi bir kişi beyan sahibi sıfatı ile hareket edememelidir.

Not :

Gümrük makamları, beyan sahibinin eşyayı teslim alma hakkına sahip olduğunu kanıtlanmasını isteyebilirler.

(b) Beyan sahibinin sorumlulukları

7.

Standart

Beyan sahibi Gümrük makamlarına karşı beyannamede belirtilen bilgilerin doğrultusunda ve ithal vergi ve resimlerinin ödenmesinden sorumludur.

(c) Beyan sahibinin hakları

8.

Standart

Beyannameyi vermeden önce, beyan sahibine Gümrük makamları tarafından tespit edilen bazı şartlar dahilinde;

(a) Eşyayı inceleme, ve

(b) Numune alma hakkı tanınır.

9.

Tavsiye Edilen Uygulama

Gümrük makamları, Gümrük kontrolü altında alınmalarına izin verdikleri numuneler için, bu numunelerin, ilgili sevkiyata ilişkin giriş beyannamesinde yer alması ve bu beyannamenin öngörülen süre içinde verilmiş olması şartı ile ayrı bir beyanname talep etmemelidirler.

10.

Tavsiye Edilen Uygulama

Özel güçlükler durumunda ve beyan sahibince talepte bulunulduğu takdirde, Gümrük makamları giriş Beyannamesinin tamamlanması konusunda yardımcı olmak üzere beyan sahibine ellerinde bulunan gerekli bilgileri vermelidirler.

Giriş Beyannamesi

(a) Beyannamenin formu ve içeriği

11.

Standart

Giriş Beyannamesinin formu yetkili makamlar tarafından belirlenen resmî modele uygun olur.

Yetkili makamlar, beyannamede yer alması gereken hususlarla ilgili olan taleplerini ithal vergi ve resimlerinin tahakkuk ve tahsiline, istatistiklerin derlenmesine ve Gümrüğün sorumluluğunda olan diğer mevzuatın uygulanmasına imkân sağlamak için gerekli mütalaa ettikleri bilgilerle sınırlı tutarlar.

Notlar :

1. Gümrük makamlarının talep ettiği hususlar genellikle şunlardır :

(a) Kişilere ilişkin hususlar;

— Beyan sahibinin adı ve adresi;

— İthalatçının adı ve adresi;

— Göndericinin adı ve adresi;

(b) Taşımacılığa ilişkin hususlar;

— Eşyanın taşınma şekli; (karayolu, demiryolu, denizyolu gibi)

— Taşıma aracının tanımı;

(c) Eşyaya ilişkin hususlar;

— Eşyanın gönderildiği ülke ve menşe ülkesi;

— Kolilerin tanımı; (sayısı, yapısı, marka ve numaraları, ağırlığı)

— Eşyanın tarifedeki tanımı;

(d) İthal vergi ve resimlerinin tahakkukuna ilişkin hususlar (her eşya tanımı için);

— Tarife pozisyonu;

— İthal vergi ve resim oranları;

— Brüt ağırlık, net ağırlık ve diğer miktarlar;

— Gümrük kıymeti;

(e) Diğer hususlar;

— Eşyanın her tanımına uygulanabilecek istatistik madde numarası;

— Eşyanın gönderildiği bölge ve uygulanabilir yasal hükümlere atıf; (tercihli rejim talebi halinde)

— Beyannameyi tevsik edici belgelere atıf;

(f) Yer, tarih ve beyan sahibinin imzası.

2. Mevcut formları revize etmeyi veya yeni giriş beyannamesi formu hazırlamayı tasarlayan Âkit Taraflar, bu Ek'in ek II'sinde yer alan Notları gözönünde bulundurarak, bu Ek'in ek I'indeki anahtar formu örnek alabilirler.

12.

Tavsiye Edilen Uygulama

Gümrük makamlarınca geçerli sayılacak nedenlerle, giriş beyannamesini hazırlamak için gerekli tüm bilgilerden yararlanamayan beyan sahibine, Gümrükçe gerekli hususları içermesi

ve belirlenmiş süre içinde bu beyannameyi tamamlama şartı ile geçici veya tamamlanmamış bir beyanname verme izni verilebilir.

Geçici veya tamamlanmamış bir beyannamenin Gümrük makamları tarafından kabul edilmesi halinde, geçici veya tamamlanmamış beyannamelerdeki tarife tatbikatı ile, tamamlanmış ve doğru beyannamedeki tarife tatbikatı arasında bir fark olmamalıdır.

Not :

Gerekli tüm bilgilerin ifetilmesinden önce eşyanın teslimi sağlandığı takdirde beyan sahibinin ödenebilir hale gelebilecek tutarların ödenmesini sağlamak için bir teminat vermesi istenebilir.

(b) Verilecek nüsha sayısı

13.

Tavsiye Edilen Uygulama

Gümrük makamları, beyan sahibi tarafından verilmesi istenen giriş beyannamesi nüsha sayısını mümkün olduğu kadar az sayıya indirmelidirler.

14.

Tavsiye Edilen Uygulama

Giriş beyannamesi birden fazla nüsha olarak istendiği takdirde, beyan sahibinin bu nüshaları bir kerede doldurarak vermesine imkân tanınmalıdır.

(c) Beyannameyi tevsik edici belgeler

15.

Standart

Gümrük makamları beyannameyi tevsik için sadece, kontrol işlemine imkân vermek ve kısıtlama uygulamalarına ilişkin tüm gerekleri veya öngörülen diğer hükümlere riayet edilmesini sağlamak için gerekli gördükleri belgeleri isterler.

Not :

Gümrük makamları giriş beyannamesini tevsik için aşağıdaki belgelerin verilmesini talep ederler : İthal müsaadesi, menşei kanıtlayıcı belge, insan ve bitki sağlığı ile ilgili belge, fatura, taşımacılık belgeleri.

16.

Tavsiye Edilen Uygulama

Beyannameyi tevsik edici belgelerin beyanname ile birlikte verilmemesi ve beyan sahibinin Gümrük makamlarınca geçerli sayılacak nedenleri belirtmesi halinde, beyan sahibine bu belgeleri belirli bir süre içinde verme izni verilebilir.

Not :

Eşyanın teslimi eksik belgelerin verilmesinden önce sağlanmış ise, beyan sahibinin ödenebilir hale gelebilecek tutarların ödenmesini sağlamak için bir teminat vermesi istenebilir.

17.

Tavsiye Edilen Uygulama

Beyannameyi tevsik etmek üzere verilen belgelerin ithal ülkesi dilinde yazılmamış olması halinde, Gümrük makamları bu belgelerde belirtilen hususların çevirisini talep etmemelidirler.

(d) Beyannamenin düzeltilmesi

18.

Standart

Gümrük makamları beyan sahibinin vermiş olduğu beyannameye düzeltme yapma talebine, talepte bulunduğu sırada beyannamenin incelenmesi veya eşyanın muayenesine başlanmamış olması şartı ile izin verirler.

19.

Tavsiye Edilen Uygulama

Beyan sahibinin beyannamenin incelenmesi veya eşyanın muayenesinin bitmesinden sonra beyannameyi düzeltmek için yaptığı talep, beyan sahibi tarafından gösterilen nedenler Gümrük makamlarınca geçerli sayılırsa kabul edilebilir.

Not :

Giriş beyannamesinin düzeltilmesi, beyannamenin incelenmesi veya eşyanın muayenesi sırasında bir aykırılık tespit edildiği takdirde, bu durum Gümrük makamlarını gerekli işlemleri yapmaktan alıkoymaz.

(e) Beyannamenin geri alınması

20.

Tavsiye Edilen Uygulama

Beyan sahibinin giriş beyannamesini geri alması veya bir başka Gümrük rejimi uygulaması konusundaki talebine, bu talebin eşyanın tesliminden önce yapılmış olması ve talep nedenlerinin geçerli sayılması şartı ile izin verilebilir.

Not :

Beyannamenin incelenmesi veya eşyanın muayenesi sırasında bir aykırılık tespit edildiği takdirde, giriş beyannamesinin geri alınmış olması Gümrük makamlarını gerekli işlemleri yapmaktan alıkoymaz.

Beyannamenin verilmesi

(a) Gümrük işlemlerinin yapılacağı Gümrüğün seçimi

21.

Standart

Giriş beyannamesi eşyanın getirildiği yetkili Gümrüğe verilir.

Not :

Beyannamenin ibrazından önce eşyanın teslimi için daimî bir yetki tanınmış ise, Gümrük makamları beyannamenin belirli bir Gümrüğe ibrazını talep edebilirler.

(b) Beyannamenin verilmesi için tanınan süre

22.

Standart

Ulusal mevzuat, Giriş beyannamesinin yetkili Gümrüğe verilmesi hususunda belirli bir süre tespit ettiği takdirde, bu süre beyan sahibinin beyannameyi hazırlamak için gerekli ayrıntıları toplamasına ve talep edilen tevsik edici belgelerin sağlanmasına imkân verecek şekilde tespit edilir.

Notlar :

1. Ulusal mevzuat, beyanname verilmesi için tespit edilen sürenin başlama zamanını örneğin; eşyanın boşaltıldığı andan itibaren, Gümrüğe getirildiği andan itibaren veya teslim edildiği andan itibaren gibi, öngörebilir.

2. Beyanname, tespit edilen sürede verilmediği takdirde, Gümrük makamları özellikle hazine yararını korumak için gerekli gördükleri önlemleri alabilirler.

23.

Tavsiye Edilen Uygulama

Gümrük makamları beyan sahibinin isteği ve kendilerince geçerli sayılacak nedenlerle beyannamenin verilmesi için tanınan süreyi uzatabilirler.

24.

Tavsiye Edilen Uygulama

Eşya yetkili Gümrüğe gelmeden önce beyan sahibine giriş beyannamesi ibraz etme izni verilmelidir.

Not :

Gümrük hattına henüz girmemiş eşya için beyanname ibrazı izni verilebilmelidir.

(c) Beyannamenin periyodik olarak verilmesi

25.

Tavsiye Edilen Uygulama

Eşyanın sık sık aynı kişi tarafından ithal edildiği hallerde, Gümrük makamları belirli bir süre için bu kişi tarafından yapılan tüm ithalatı kapsayan bir tek beyanname verilmesine izin vermektedirler.

Notlar :

1. Gümrük makamları bu kolaylığı ithalatçının uygun ticarî kayıtlar tutması (örneğin; bilgisayar ile) ve gerekli kontrol önlemlerinin alınabilmesi şartı ile tanıyabilirler.

2. Bu kolaylık tanındığı takdirde, Gümrük makamları beyan sahibinden her ithalat için ilgili sevkiyatın temel özelliklerini içeren ticarî veya resmî bir belge ibraz etmesini isteyebilirler. (Fatura, nakliye belgesi, yük senedi gibi.)

(d) Beyannamenin Gümrüğün çalışma saatleri dışında verilmesi

26.

Standart

Beyanname yetkili Gümrüklerin çalışma saatleri içinde verilir.

27.

Tavsiye Edilen Uygulama

Beyan sahibinin isteği üzerine, Gümrük makamlarınca geçerli sayılacak nedenlerle ve imkânların elverdiği ölçüde, beyannamenin Gümrüğün çalışma saatleri dışında verilebilmesine ve bundan doğacak masrafların beyan sahibine yüklenmesine izin verilebilir.

Beyannamenin kabulü

28.

Standart

Beyannamenin verildiği Gümrükçe, beyannamenin bütün gerekli hususları içerdiği ve istenen bütün belgelerin ekli olduğuna kani olduğu takdirde, beyanname tescil edilmiş sayılır.

29.

Standart

Gümrük makamları Gümrüğe verilen giriş beyannamesini kabul etmedikleri takdirde kabul etmeme gerekçelerini beyan sahibine bildirirler.

Not :

Bir beyanname örneğin Gümrük gerekli yetkiye sahip değilse veya eksik belgelerin hemen verilmesi gerekli görülürse, reddedilebilir.

Beyannamenin kontrolü

30.

Standart

Beyannamenin kontrolü tescilinden sonra en kısa zamanda sonuçlandırılır.

31.

Standart

Beyannamenin kontrolü amacı ile Gümrük makamları sadece Gümrüğün yürütmekle sorumlu olduğu mevzuata uygunluğu sağlamak için gerekli gördükleri işlemleri yaparlar.

Not :

Gümrük, genel olarak;

— Beyannamede belirtilen tarife pozisyonunun eşyanın tanımına uymasını ve belirtilen ithal vergi ve resim oranlarının yürürlükteki oranlar olmasını kontrol eder.

— Beyannamedeki hususların ibraz edilen belgelere uygunluğunu, özellikle, kolilerin tanımını ve beyan edilen eşyanın miktar ve kıymetini kontrol eder.

— Beyannameyi tevsik edici belgelerin doğruluk ve geçerliliğini kontrol eder.

Eşyanın muayenesi

(a) Eşyanın muayenesi için gereken süre

32.

Standart

Gümrük makamları fiili ithal için beyan edilen eşyanın muayenesine karar verirlerse, bu muayene beyannamenin tescilinden sonra mümkün olan en kısa süre içinde yapılır.

33.

Tavsiye Edilen Uygulama

Canlı hayvanların, bozulabilir eşyanın ve diğer acil sevkiyatın muayenesine öncelik verilmelidir.

34.

Tavsiye Edilen Uygulama

Eşyanın diğer yetkili makamlar tarafından da kontrol edilmesi gerektiği takdirde (insan, hayvan ve bitki sağlığı v.s. kontrolleri) Gümrük, muayenesini mümkün olduğu ölçüde diğer yetkili makamların kontrolü ile aynı zamanda gerçekleştirmelidir.

Not :

Gümrük makamları, diğer yetkili makamlar tarafından kontrol edilecek eşyanın bu amaç için belirlenen Gümrüğe beyan edilmesini isteyebilirler.

(b) Eşyanın Gümrüğün çalışma saatleri dışında muayenesi

35.

Standart

Beyan sahibinin isteği üzerine, Gümrük makamlarınca geçerli sayılacak nedenlerle ve imkânların elverdiği ölçüde, Gümrük makamları fiili ithal için beyan edilen eşyanın Gümrüğün çalışma saatleri dışında muayene edilebilmesine ve bundan doğacak masrafların beyan sahibine yüklenmesine izin verirler.

Not :

Gümrüğün çalışma saatleri dışında, bozulabilir eşyanın, canlı hayvanların ve diğer acil sevkiyatın muayenesinin yapılmasına izin verilebilir.

(c) Eşyanın Gümrük dışında bir yerde muayenesi

36.

Standart

Beyan sahibinin isteği üzerine, Gümrük makamlarınca geçerli sayılacak nedenlerle ve imkânların elverdiği ölçüde, Gümrük makamları fiili ithal için beyan edilen eşyanın muayene-

sinin beyannamenin verildiği Gümrük dışında bir yerde yapılmasına ve bundan doğacak masrafların beyan sahibine yüklenmesine izin verirler.

Notlar :

1. Eşyanın muayenesi şartlara göre, ilgili kişiye ait yerlerde, uygun teçhizatın bulunduğu yerlerde, Gümrük gözetim bölgesinde yer alan herhangi bir yerde veya beyannamenin verildiği Gümrükten başka bir Gümrükte yapılabilir.

2. Beyannamenin verildiği Gümrükten başka bir Gümrükte muayene yapılması halleri aşağıdaki eşya içindir.

— Varış yerindeki boşaltma sırasında kolaylıkla muayenesi yapılamayan eşya; (örneğin; gemi ile ithal edilen tahıl, yağ veya maden cevherleri, konteynerlerdeki havaleli eşya, ikamet-gâh nakli nedeni ile ithal edilen mobilya ve ev eşyası)

— Uygun teçhizat olmadan muayenesi yapılamayan eşya; (karanlık oda veya soğuk depo)

— Gümrüğe ibrazına gerek olmayan eşya; (örneğin; sınır bölgesindeki veya sınıra yakın bazı topraklardaki çalışmalardan elde edilerek en kısa yoldan ithal edilen ürünler.)

(d) Beyan sahibinin muayenede hazır bulunması

37.

Standart

Beyan sahibinin eşyanın muayenesinde bulunmaya veya temsil edilmeye hakkı vardır. Gümrük makamları yararlı görülürse muayeneyi kolaylaştırmak için Gümrüğe gerekli yardımda bulunması amacıyla beyan sahibinin eşyanın muayenesinde hazır bulunmasını veya temsil edilmesini isteyebilirler.

Notlar :

1. Beyan sahibi, kolilerin gruplandırılmasından, açılmasından, tanımlarına göre sınıflandırılmasından ve numaralandırılmasından sorumlu tutulabilir.

2. Fiili ithal için beyan edilen eşya, tehlikeli, hassas veya kırılabilir ise, beyan sahibi Gümrüğe yardım etmek için uzman sağlanmasından sorumlu tutulabilir.

3. Beyan sahibi, ithal edilen eşyanın teknik özelliklerini Gümrüğe belgelemekten sorumlu tutulabilir.

(e) Muayenenin kapsamı

38.

Standart

Gümrük makamları eşyanın muayenesini yaparken sadece uygulamakla sorumlu oldukları mevzuata uygunluğu sağlamak üzere gerekli gördükleri işlemleri yaparlar.

Notlar :

1. Muayene kısmî veya ayrıntılı olabilir. Kısmî muayenede Gümrük, hepsini değil de aşağıdaki kontrolleri yapabilir : Kapları sayma, işaret ve numaraları kaydetme ve eşyanın cinsini tayin etme. Ayrıntılı muayene; eşyanın bileşimi, miktarı, tarife pozisyonu, kıymeti ve gerekiyorsa menşeyini mümkün olduğu kadar doğru tayin etmek için tam bir incelemeyi gerektirir.

2. Ayrıntılı muayene özellikle Gümrük makamlarının beyannamede veya beyannameyi tevsik edici belgelerdeki hususların doğruluğu hakkında tatmin olmadıkları hallerde yapılır.

3. Yüksek ithal vergi ve/veya resimlerine tabi eşyanın düzenli olarak ayrıntılı muayenesi yapılabilir.

39.

Tavsiye Edilen Uygulama

Gümrük makamları, mümkün olduğunca, fiili ithal için beyan edilen eşyanın kısmi muayenesi ile yetinmelidirler.

Not :

Kısmi muayene aynı tanımda olan eşyanın, Gümrükçe güvenilir olarak bilinen kişi tarafından sık sık ithal edildiği, beyannamede belirtilen hususların doğruluğunun, beyannameyi tevsik edici belgelerle veya bir başka delille kontrolünün mümkün olduğu veya ithal vergi ve resimlerinin düşük olduğu hallerde yeterli sayılabilir.

40.

Tavsiye Edilen Uygulama

Gümrük makamları, bir çok kaptan oluşan ve bir yükleme senedi veya benzeri bir belge kapsamındaki bir sevkiyata ilişkin olarak beyannamede belirtilen eşyanın ayrıntılı muayenesini normal olarak sondaj usulüne göre gerçekleştirmelidirler.

Not :

Gümrük makamları mevcut personeli de gözönüne alarak, fiili ithal için beyan edilen eşya sevkiyatının ayrıntılı muayenesinin belli bir kriterle göre sondaj usulü ile yapılmasına karar verebilirler.

(f) Gümrük tarafından numune alma

41.

Standart

Numune sadece Gümrük makamlarınca fiili ithal için beyan edilen eşyanın tanım ve/veya kıymetinin saptanmasının gerekli görüldüğü hallerde veya ulusal mevzuatla ilgili diğer hükümlerin uygulanmasını sağlamak amacıyla alınır. Alınan numuneler mümkün olduğu ölçüde küçük olur.

Beyannamedeki hatalar

42.

Standart

Gümrük makamları, beyannamede bir hata tespit ederlerse veya yasal olarak ödenmesi gereken miktardan daha fazla ithal vergi ve resmi ödenmesine neden olan veya olabilecek bir, tahakkuk hatası tespit ederlerse, fazla tahsil edilen miktarı iade ederler, yada beyannamesini düzeltmesi veya iade isteğinde bulunmasına imkân vermek üzere beyan sahibini haberdar ederler.

43.

Standart

Gümrük makamları beyannamede ithal vergi ve resimlerine ek bir ödemeyi, başka tevsik edici belgelerin istenmesini veya başka yasa uygulamasını gerektiren hatalar buldukları ve bunların suiniyetle yapılmadığı anlaşıldığı takdirde, beyan sahibini gecikmeksizin haberdar ederler. Hataların kasıtlı olarak yapılmadığından ve beyan sahibinin bu konuda ağır ihmali olmadığından emin oldukları takdirde beyannamesini düzeltmesine ve ceza yüklemekten gerekli ilave formaliteleri tamamlamasına izin verirler.

44.

Standart

Ulusal mevzuat, beyannamede veya ithal vergi ve resimlerinin tahakkukunda tespit edilen hatalar önemsenmeyecek miktarda ek ithal vergi ve resimlerinin tahsilini veya bu miktarın iade edilmesi yükümlülüğünü getiriyorsa, Gümrüğün bunu almamasını veya iade etmemesini öngörür.

İthal vergi ve resimlerinin tahakkuku

(a) Gözönüne alınacak faktörler

45.

Standart

Ulusal mevzuat, ithal vergi ve resimlerinin neye göre tahakkuk ettirileceğini ve hangi şartlar altında saptanacağını belirler.

Notlar :

1. İthal vergi ve resimlerinin tahakkukunda esas alınan faktörler genel olarak şunlardır :

— Tarife sınıflandırması;

— Kıymet veya miktar, advalorem veya spesifik olmasına göre uygulanacak ithal vergi ve resimleri;

— Eşyanın menşei veya geliş ülkesine göre eşyanın vergilendirilmesinin değiştiği hallerde menşe veya geliş ülkesi.

2. Tarife sınıflandırması, Gümrük kıymeti veya miktarı ve menşe tayininde izlenecek kurallar yetkili makamlar tarafından hazırlanmış Açıklayıcı Notlar'da belirtilebilir.

(b) Uygulanabilir ithal vergi ve resim hadleri

46.

Standart

Fiili ithalleri yapılacak eşyadan alınacak ithal vergi ve resim hadleri yayınlanacak resmî tarifelerde belirtilir.

47.

Standart

Fiili ithal için beyan edilen eşyadan alınacak ithal vergi ve resim hadlerini tayin etmek amacı ile gözönüne alınacak zamanı ulusal mevzuat belirler.

Not :

Ödenmesi gereken hadlerin tayininde gözönüne alınacak zaman örneğin; eşyanın geldiği, beyannamenin verildiği, beyannamenin Gümrük tarafından tescil edildiği, ithal vergi ve resimlerin ödendiği veya eşyanın teslim edildiği zaman olabilir.

İthal vergi ve resimlerinin ödenmesi

(a) Kabul edilen ödeme şekilleri

48.

Standart

Ulusal mevzuat, ödenmesi gereken ithal vergi ve resimlerinin ödenmesinde kullanılacak yöntemleri belirler.

49.

Tavsiye Edilen Uygulama

Gümrük makamları, nakit dışında başka ödeme şekillerine de izin vermemelidirler.

Notlar :

1. Nakit dışında izin verilen ödeme şekilleri banka veya posta çekleri ödemesi veya transferleri kapsayabilir.

2. Yabancı bir banka tarafından düzenlenen çekler, bankanın ithal ülkesinde temsilciliği olması şartı ile kabul edilebilir.

(b) Ödeme tarihi ve yeri

50.

Standart

Gümrük makamları ödenmesi gereken ithal vergi ve resimleri tutarının ödeme zamanını ve ödemenin nereye yapılması gerektiğini belirler.

Notlar :

1. İthal vergi ve resimleri normal olarak beyannamenin verildiği Gümrüğe ödenir. Ödeme, Gümrük makamları tarafından belirlenen bir başka kuruluş veya daire kanalı ile de yapılabilir.

2. Genel olarak ithal vergi ve resimlerinin beyanname verildiği veya tescil edildiği zaman ya da eşyanın tesliminden önce ödenmesi gerekir. Bazı hallerde ödeme ertelenir.

(c) İthal vergi ve resimlerinin ertelenerek ödenmesi

51.

Tavsiye Edilen Uygulama

Sürekli olarak fiili ithal için Gümrükten eşya çeken kişilere faiz yüklenmeksizin, ithal vergi ve resimlerinin ödenmesinde erteleme izni verilmelidir.

Notlar :

1. Bu kolaylıktan yararlanma hakkı verilen kişilerin Gümrük makamları tarafından tayin edilen miktarda teminat vermeleri istenebilir.

2. Ödemeyi ertelemek isteyen kişiden yazılı bir talepte bulunması istenebilir.

52.

Tavsiye Edilen Uygulama

Ertelenen ödeme için teminat istenirse, Gümrük hattı içindeki çeşitli Gümrüklerden sürekli olarak fiili ithal için eşya çeken kişilerin global teminat vermesine izin verilmelidir.

53.

Tavsiye Edilen Uygulama

Ertelenen ödeme için verilmesi gereken teminatın tutarı, ertelenen ithal vergi ve resimlerinin ödeneceği dönem sırasında ithal edilen eşya için ödenmesi gereken ithal vergi ve resimlerinin tutarını geçmemelidir.

Not :

Gümrük makamları teminatın tutarını, aynı sürenin ilk dönemi sırasında ödenen ithal vergi ve resimleri tutarına dayanarak tespit edebilirler. Uygulanan hadlerde ya da ithalat hacminde bir değişiklik olursa, teminatın tutarı buna göre ayarlanabilir.

54.

Standart

Ertelenmiş ödeme için teminat vermesi istenilen kişinin, ulusal mevzuatın öngördüğü teminat şekillerinden kendisine en uygun olanını seçmesine izin verilir.

55.

Tavsiye Edilen Uygulama

İthal vergi ve resimlerinin ertelenebileceği süre, ödenecek ithal vergi ve resimleri tutarının ödenmesi gereken günden başlayarak en az on dört gün olmalıdır.

Notlar :

1. Vergi türü itibariyle farklı süreler tespit edilebilir.
2. Gümrük makamları, belirli bir dönem içinde yapılan ithalata ilişkin ithal vergi ve resimlerinin belirli bir süre içinde ödenmesine izin verebilirler.

(d) Ödemenin ispatı

56.

Standart

İthal vergi ve resimleri ödendiğinde, ödemeyi yapana ödemenin ispatı olarak bir makbuz verilir.

Not :

Makbuz, beyannamenin beyan sahibine verilen nüshası üzerinden verilebilir.

(e) İthal vergi ve resimlerinin tahsili için zaman aşımı süresi

57.

Standart

Ulusal mevzuat, zamanında ödenmeyen ithal vergi ve resimlerini tahsil etmek için Gümrük makamlarının yasal olarak harekete geçebilecekleri süreyi belirler.

(f) Gecikme faizi

58.

Standart

Ulusal mevzuat zamanında ödenmeyen ithal vergi ve resimlerinin gecikme faiz hadlerini ve bu faizin hangi şartlarda uygulanacağını belirler.

Eşyanın teslimi

59.

Standart

Fiili ithal için beyan edilen eşya, Gümrük makamları tarafından muayenesi yapılır yapılmaz veya bir aykırılığın bulunmaması şartı ile muayene yapılmamaya karar verildikten sonra ve ödenmesi gereken ithal vergi ve resimlerinin ödenmiş olmasından veya tahsillerini sağlayacak gerekli önlemlerin alınmış olmasından hemen sonra teslim edilir.

60.

Tavsiye Edilen Uygulama

Gümrük makamları, fiili ithali yapılacak eşyaya ilişkin tüm Gümrükten çekme işlemlerinin beyan sahibi tarafından sonradan tamamlanacağına kanaat getirdikleri takdirde, beyan sahibinin ilgili sevkiyatın ana özelliklerini içeren ticarî veya resmî bir belge ibraz etmesi ve bu belgenin Gümrükçe kabul edilebilir olması kaydı ile eşyanın teslim edilmesine karar verirler.

Notlar :

1. Gümrük makamları eşyanın teslim edilmesini, gerekli görülen tevsik edici belgelerin verilmesi, ulusal mevzuatın uygulanması amacı ile yapılan kontrollerin (insan, hayvan, bitki sağlığı gibi kontroller) yetkili makamlarca yapılmış olması şartına bağlayabilirler.

2. Beyan sahibinden Gümrüğe karşı yüklendiği taahhütlere uygun bir teminat vermesi istenebilir.

61.

Tavsiye Edilen Uygulama

Eşyanın derhal muayenesinin yapılamadığı hallerde örneğin; uzmanların çağırılması, eşyanın özel laboratuvarlarda analiz edilmesi gerekiyorsa ve muayene, numune alma veya ayrınılı teknik belgelerin incelenmesi ile mümkün oluyorsa, Gümrük makamları eşyanın teslim edilmesi için muayenesinin tamamlanmasını beklememelidirler.

Not :

Gümrük makamları ödenmesi gereken ithal vergi ve resimlerinin tahsilini sağlamak için teminat verilmesi şartı ile eşyanın teslimine izin verebilirler.

62.

Tavsiye Edilen Uygulama

Beyannamenin veya ekli belgelerin kontrolü veya eşyanın muayenesinin yapılması sırasında bir aykırılık ortaya çıkarılırsa, Gümrük makamları beyan sahibinin ek ithal vergi ve resimlerinin tahsilini ve sorumlu olduğu para cezalarını ödemesini sağlamak için teminat vermesine ve eşyanın müsadere konusu olmaması şartıyla aykırılığın giderilmesini beklemeden eşyanın teslimine izin verebilirler.

Eşyanın imhası ve terk

63.

Tavsiye Edilen Uygulama

Beyannamenin kontrolü veya eşyanın muayenesi sırasında bir aykırılığın tespit edilmemiş olması şartıyla, beyan sahibinin veya ilgili kişinin ithal vergi ve resimlerini ödemesinin talep edilmemesi veya geri ödemeye hak kazanması aşağıdaki hallerde mümkündür.

— Fiili ithal için beyan edilen eşyanın tesliminden önce, beyan sahibinin isteği ve Gümrük makamlarının kararı uyarınca, Gümrük kontrolünde hazineye hiçbir masraf yüklemeyecek şekilde terk veya imha edilmesi veya ticarî açıdan değersiz kınılması; ve

— Fiili ithal için beyan edilen eşya kaza veya mücbir sebep sonucu imha olur veya telafi edilmeyecek bir şekilde kayba uğrarsa, bu imha veya kaybın eşyanın tesliminden önce vuku bulması ve bu durumun Gümrük makamlarınca kabul edilebilir olması.

İmhadan sonra kalan artık ve döküntülerin fiili ithalleri halinde bu artık ve döküntüler aynı durumda ithal edilen artık ve döküntülere uygulanan ithal vergi ve resimlerine tabi tutulurlar.

Not :

Bir aykırılık ortaya çıkarıldığı takdirde Gümrük makamları bu kolaylığı ulusal mevzuat tarafından öngörülen para cezalarının ödenmesi kaydıyla sağlayabilirler.

64.

Tavsiye Edilen Uygulama

Bir aykırılık ortaya çıkarılmamış olmasına rağmen, Gümrük makamlarının, izin verilen süre içinde beyan edilmemiş veya teslim edilmemiş eşyayı satmaları halinde, ithal vergi ve resimleri ile tüm diğer ücret ve masrafların çıkarılmasından sonra, bu satışın hâsılatı hak sahiplerine veya mümkün olduğu takdirde belirli bir süre için hak sahiplerinin kullanımlarına bırakılmalıdır.

Not :

Bu yöntem özellikle, beyannamenin tescil edildiği fakat beyan sahibinin ithal vergi ve resimlerini ödeyemediği ve eşyaya başka bir Gümrük rejimi uygulanması talebinde bulunmadığı hallerde uygulanabilir.

Fiili ithale ilişkin bilgiler

65.

Standart

Gümrük makamları fiili ithale ilişkin bilgilerin ilgili kişilerce kolaylıkla elde edilmesini sağlarlar.

EK I

Fiili ithal için Anahtar Form

SERBEST KULLANIM

Beyanname No. :
Gümrük

İthalatçı (ad ve adres)

Beyan sahibi (ad ve adres)

SERBEST KULLANIM

Geliş ülkesi İthal müsaadesi No. :

Menşe ülkesi Preferans talebi

Ekli diğer belgeler

SERBEST KULLANIM

Taşıma şekli ve taşıma aracının tanımı

Kapların tanımı (marka ve numaralar, sayı ve çeşit); eşyanın tanımı; brüt ağırlık

Tarife pozisyonu, istatistik no, net ağırlık, miktar, gümrük kıymeti, niteliği, vergi ve resim miktarı ve hadleri.

(Serbest kullanım)

Yer ve tarih
Beyan sahibinin imzası

EK II

Notlar

1. Anahtar formun ebadı uluslararası ISO ebadı olan A4 dür. (21x297 mm., 8.27x11.69 inç) Form üst çizgisi üst kenardan 10 mm., yan çizgisi sol kenardan 20 mm. olarak hazırlanır. Dik çizgilerin araları 4.24 mm. nin katlarına, enine çizgilerin araları 2.54 mm. nin katlarına uygun olmalıdır. Anahtar formül Ek I de gösterildiği gibi ve Avrupa Ekonomik Komisyonu (AEK) anahtar formuna uygun olmalıdır. Formdaki kutuların v.s. ebadlarında ülkelerin metrik sistem kullanmaması, belge sıralamasında ulusal özelliklerin bulunması gibi nedenlerle küçük değişikliklere izin verilir.

2. Ülkeler kullanılan kâğıdın m² ağırlığı konusunda standart tespit edebilirler ve sahtekârlığı önlemek amacıyla filigran kullanabilirler.

3. Standardizasyon sadece formun boyutları ve mizampaj (şekillendirme) içindir, anahtar formda yer alan kelimeler ise sadece formda yer alacak bilginin niteliğini belirtmek içindir. Bununla beraber her ülke kendi ulusal formunda bu kelimeleri anahtar formda belirtilen bilgilerin niteliğini etkilemeyecek şekilde uygun bulduğu yerlere yerleştirmekte serbesttir.

4. Buna ilaveten İdareler anahtar formda yer alan maddelerden istemediklerini kendi formlarından çıkarabilirler. Boş olan yerler İdare tarafından gerekli şerhler için kullanılabilir.

5. Anahtar formda öngörülmeyen ve İdareler tarafından konulması istenen maddeler için "serbest kullanım" yerleri kullanılabilir.

EK E. 3

Gümrük Antrepolarına İlişkin Ek

Giriş

Uluslararası ticarî uygulamaların doğası gereği pek çok durumda ithal anında eşyaya nihâf olarak uygulanacak gümrük rejimi bilinmemektedir. Bu durum ithalatçıyı, eşyasını kısa veya uzun süreli olarak depolamak zorunda bırakmaktadır.

Eşyanın tekrar ihracı sözkonusu olursa, bu eşyanın ithal vergi ve resimlerinin ödenmesini gerektirmeyen bir gümrük rejimi kapsamına alınması ithalatçının yararına dır.

Eşyanın fiilî ithali sözkonusu olduğunda, fiilî ithal gerçekleşinceye kadar ithal vergi ve resimlerinin ödenmesini geciktirme yine ithalatçının yararına olan bir durumdur.

İthalatçılara bu tür kolaylıkları sağlamak amacıyla pek çok ülke genellikle ulusal mevzuatlarında Gümrük Antrepo Rejimini öngörmektedir.

Bununla beraber, gümrük antrepolarına konulabilecek eşya sadece ithal edilen eşyadan ibaret değildir.

Örneğin, bazı ülkeler, dahili vergi ve resimlere tabi olacak veya tabi olmuş olan eşyanın (bu eşya millî menşeli veya millileşmiş eşya olabilir) bu dahili vergi ve resimlerden muafiyetini veya bunların geri ödenmesini sağlamak amacı ile gümrük antrepolarında depolanmasına izin verirler.

Aynı şekilde, daha önce bir başka gümrük rejimine konu olmuş veya ihracı sırasında ithal vergi ve resimlerinin geri ödenmesinden yararlanabilecek olan eşyanın antrepolanması, Gümrük makamlarına bu diğer gümrük rejiminden aklanmayı veya eşyanın fiilen yeniden ihracı beklenmeksizin ithal vergi ve resimlerinin geri ödenmesini sağlama imkânını verir.

Bu Ek'in hükümleri :

- Eşyanın geçici depolarda depolanması, (eşyanın Gümrükten çekilmesi beklenirken konulduğu ve Gümrükçe uygun bulunan kilitli yerler ve açık yada kapalı alanlar)
- Eşyanın serbest bölge ve serbest limanlarda depolanması,
- Gümrüğün kontrolü altında ve Gümrükçe uygun görülen yerlerde ithal vergi ve resimlerinden şartlı olarak muaf tutulan eşyanın işlem ve imalata tabi tutulması (dahili işleme antreposu), durumlarına uygulanmaz.

Tanımlar

Bu Ek'in uygulanmasında:

- (a) "Gümrük antrepo rejimi" deyimi; ithal eşyasının ithal vergi ve resimleri ödenmeden gümrük kontrolü altında belirlenmiş yerlerde (Gümrük antreposu) depolanmasını öngören Gümrük rejimi;
- (b) "İthal vergi ve resimleri" deyimi; yapılan hizmetin yaklaşık değeri ile sınırlı ücret ve masraflar dışında eşyanın ithalinde ve ithali dolayısı ile alınan Gümrük vergileri ve resimleri ile diğer ücret ve masraflar;
- (c) "Gümrük kontrolü" deyimi; Gümrüğün uygulamakla yükümlü olduğu mevzuata uygunluğu sağlamak üzere alınan önlemlerin tümü;

(d) “Teminat” deyimi; Gümrüğe karşı bir yükümlülüğün gümrüğü tatmin edecek şekilde yerine getirilmesi demektir. Teminat çeşitli işlemlerden doğan yükümlülükleri kapsadığı takdirde “global” olarak tanımlanır.

(e) “Kişi” deyimi; metinde aksi belirtilmedikçe gerçek ve tüzelkişiler, anlamındadır.

İlkeler

1 Standart

Gümrük antrepo rejimi bu Ek'in hükümlerine göre yürütülür.

Antrepoların Çeşitleri

2 Standart

Ulusal mevzuat Gümrük antrepolarının bütün ithalatçılara açık olmasını öngörür. (Genel Gümrük antrepoları)

Not :

Ulusal mevzuat hükümlerine göre, genel Gümrük antrepoları, Gümrük makamları, diğer makamlar veya özel veya tüzelkişiler tarafından işletilebilir.

3 Standart

İthal eşyasını genel antrepolara koyma hakkı sadece ithalatçılara değil, fakat diğer bütün ilgili kişilere tanınır.

4 Standart

Ulusal mevzuat, ticaret ve sanayiın özelliğine göre gerek duyulan hallerde, belirli bazı kişilerin sadece kendi kullarımlarına ayrılmış Gümrük antrepolarına imkân verir. (Şahsa ait Gümrük antrepoları)

Antrepoların Kurulması

5 Standart

Gümrük antrepolarının inşaaı, yerleşme durumu ve gümrük kontrolünün sağlanmasına ilişkin şartlar Gümrük makamları tarafından tespit edilir.

Not :

Gümrük, kontrol maksadı ile, özellikle;

— Gümrük antrepolarının çift kilitli olmasını isteyebilir; emniyeti ilgili kişinin ve Gümrüğün kilidi ile sağlanmış olarak;

— Bu yerleri devamlı veya aralıklı olarak gözetim altında tutabilir;

— Özel kayıtları veya ilgili beyannameleri kullanarak antrepoya alınan eşyanın dökümünü yapmayı veya bu eşyanın dökümünün yapılmasını isteyebilir.

— Zaman zaman antrepoda bulunan eşyayı sayabilir.

Antrepoların İşletilmesi

6 Standart

Ulusal mevzuat, Gümrük antrepo rejimine tabi tutulmuş eşyanın durumunda Gümrük makamlarının tatmin olmayacağı bir mevzuat aykırılığı olması halinde, eşyanın tabi olacağı ithal vergi ve resimlerini ödemekle yükümlü kişi veya kişileri belirler.

7

Standart

Teminat birçok işlemlerden doğan yükümlülüklerin yerine getirilmesini sağlamak için istendiği takdirde, Gümrük makamları global teminatı kabul ederler.

8

Tavsiye Edilen Uygulama

Teminatın tutarı, muhtemelen istenebilecek ithal vergi ve resimleri göz önünde bulundularak mümkün olduğu kadar düşük tespit edilmelidir.

9

Tavsiye Edilen Uygulama

Gümrük makamları antreponun yeterli derecede Gümrük gözetimi altında bulunduğu ve özellikle Gümrük kilidinin bulunduğu durumlarda, teminat isteminden feragat etmelidirler.

10

Standart

Gümrük makamları, gümrük antrepolarının işletme şartlarını belirlerler; eşyanın gümrük antreposunda depolanmasını, sayımını ve dökümünü düzenleyen hükümler Gümrük makamlarınca belirlenir.

Antrepoya Konulmasına İzin Verilen Eşya

11

Tavsiye Edilen Uygulama

Kamu ahlakı, kamu düzeni, kamu güvenliği, kamu veya hayvan ve bitki sağlığının veya patentlerin, ticarî markaların veya telif haklarının korunması amacı ile konulan kısıtlama ve yasaklamalar dışında, herhangi bir kısıtlama ve yasaklamaya veya ithal vergi ve resimlerine tabi her türlü ithal eşyası, miktarına, menşesine, geliş veya varış ülkelerine bakılmaksızın genel Gümrük antrepolarına kabul edilmelidir.

Tehlikeli bir durum arz eden, antrepodaki eşyayı etkileme ihtimali bulunan veya özel tertibat gerektiren eşya, sadece bu tür eşyayı almak için özel olarak hazırlanmış Gümrük antrepolarına kabul edilmelidir.

12

Standart

Özel gümrük antrepolarına kabul edilebilen eşya kategorileri, bu rejimden veya buna imkân veren özel bir hükümden yararlandırma hakkına sahip yetkili makamlarca belirlenir.

13

Tavsiye Edilen Uygulama

İhraç edildiği zaman ithal vergi ve Resimleri geri ödenecek eşyanın bu ödemeden gecikmeden yararlanabilmesi amacıyla, bilahare ihraç edilmesi şartı ile, Gümrük antrepolarında depolanabilmesine izin verilmelidir.

14

Tavsiye Edilen Uygulama

Geçici kabul rejimine tabi eşyanın Gümrük antreposunda depolanmasına, bu eşyanın bilahare ihraç edilmesi veya başka bir Gümrük rejimine tabi olması suretiyle geçici kabul rejimi- ni sona erdirmek mülahazası ile izin verilmelidir.

15

Tavsiye Edilen Uygulama

Dahili vergi ve resimlere tabi olacak olan veya dahili vergi ve resimlere tabi olmuş olan eşyanın bu vergi ve resimlerin muafiyetinden veya bunların iadesinden yararlanabilmeleri için bilahare ihraç edilmeleri şartı ile Gümrük antrepolarında depolanmasına izin verilmelidir.

Antrepolara Kabul

16

Standart

Ulusal mevzuat, antrepolara konulacak eşyanın yetkili Gümrüğe getirilmesi ve beyanname ibrazı ile ilgili şartları belirler.

Yapılmasına İzin Verilen İşlemler

17

Standart

Antrepoda bulunan eşya üzerinde tasarruf yetkisi olan kişilere;

(a) Eşyayı kontrol etme,

(b) Gerekliğinde ithal vergi ve resimlerini ödemek şartı ile numune alma,

(c) Muhafazasını sağlamak için gerekli işlemleri yapma izni verilir.

18

Standart

Antrepolanmış eşyanın, ambalajlarının değişimi, sınıflandırılması veya çeşitlendirilmesi, kolilerin bölünmesi veya birleştirilmesi gibi yöntemlerle ambalaj veya pazarlanabilme kalitesinin artırılması, ya da taşınma için hazır hale getirilmesine yönelik gerekli elleçleme işlemine tabi tutulmasına izin verilir.

Antrepoda Kalış Süresi

19

Standart

Eşyanın antrepoda azamî kalış süresi ticaretin gerekleri dikkate alınarak belirlenmeli ve bu süre bir yıldan az olmamalıdır.

Mülkiyetin Devri

20

Standart

Antrepolanmış eşyanın mülkiyeti devredilebilir.

Bozulan, İmha Olan Veya Kayba Uğrayan Eşya

21

Standart

Antrepodan çıkarılmadan önce kaza veya mücbir sebep sonucu çürüten, bozulan veya hasar gören eşyanın bu durumda ithal edilmiş gibi beyan edilerek Gümrükten çekilmesine izin verilir.

22

Standart

Kaza veya mücbir sebep sonucu imha olan veya telafi edilemeyecek bir şekilde kayba uğrayan antrepolanmış eşya, durumun Gümrük Makamlarını tatmin edecek şekilde ispat edilmesi şartı ile, ithal vergi ve resimlerine tabi tutulmaz.

İmhadan sonra kalan artık ve döküntülerin fiili ithalleri halinde bu artık ve döküntüler aynı durumda ithal edilen artık ve döküntülere uygulanan ithal vergi ve resimlerine tabi tutulurlar.

23

Standart

Eşyayı kulelanma hakkına sahip kişinin isteği üzerine ve Gümrük makamlarının kararı uyarınca antrepolanmış herhangi bir eşyanın tamamen veya kısmen hazineye terk edilmesine veya

Gümrük kontrolü altında ticarî açıdan değersiz hale getirilmesine izin verilir. Böyle bir terk veya imha işlemi hazineye hiçbir masraf yüklememelidir.

İmhadan sonra kalan artık ve döküntülerin fiilî ithalleri halinde, bu artık ve döküntüler aynı durumda ithal edilen artık ve döküntülere uygulanan ithal vergi ve resimlerine tabi tutulurlar.

Antrepodan Çıkarma

24

Standart

Eşyayı kullanma hakkına sahip herhangi bir kişi, gerekli şartları ve formaliteleri yerine getirmek koşulu ile eşyayı tekrar ihraç etmek, fiilî ithalini yapmak, başka bir Gümrük antreposuna almak veya başka bir Gümrük rejimine tabi tutmak üzere kısmen veya tamamen antrepodan çıkarmaya yetkilidir.

Fiilî İthal İçin Çıkarılan Eşya

25

Standart

Ulusal mevzuat, antrepodan fiilî ithal için çıkarılabilecek eşyanın kıymet ve miktarı ile bunlara uygulanacak ithal vergi ve resim hadlerinin tespitinde göz önüne alınacak zamanı belirler.

Antrepodan Çıkarılmayan Eşya

26

Standart

Ulusal mevzuat, belirlenen süre içinde antrepodan çıkarılmayan eşya için takip edilecek yöntemi belirler.

27

Tavsiye Edilen Uygulama

Antrepodan çıkarılmayan eşya Gümrük tarafından satıldığı takdirde, bu satışın hâsılatı, ithal vergi ve resimleri ile tüm diğer ücret ve masrafların çıkarılmasından sonra hak sahiplerine veya mümkün olduğu takdirde belirli bir süre için bu kişilerin kullanımlarına bırakılmalıdır.

Antrepolara İlişkin Bilgiler

28

Standart

Gümrük makamları, Gümrük antrepo rejimine ilişkin bilgilerin ilgili kişilerce kolaylıkla elde edilmesini sağlarlar.

EK F. 5

Acil Sevkiyata İlişkin Ek

GİRİŞ

Bazı eşyanın, yapısı veya gönderilmesindeki özel şartlar nedeni ile bir ülkeden diğerine çabuk taşınması ve Gümrükten gecikmeden geçmesi gerekir. Bu durum, örneğin; felaket halinde gönderilen yardıma, acilen istenen ve eskisinin yerine kullanılacak parça ya da teçhizata, kolay bozulabilir eşyaya, gazete ve haber filmlerine uygulanır.

Prencip olarak Gümrük kontrol ve formaliteleri, acil sevkiyata ve diğer şekildeki sevkiyata eşit olarak uygulanmakta, ancak pek çok Gümrük İdaresi acil sevkiyatın Gümrük işlemlerine, hazine çıkarlarının korunması ve yasak ve kısıtlamalara uyulması kaydı ile daha büyük kolaylık sağlamaktadır.

Bu Ek'in hükümleri, sevkiyatın ihracat, transit veya ithalat aşamalarında acil sevkiyata ilişkin gümrük işlemlerine uygulanır. Ancak bu Ek'in hükümleri acil sevkiyata, müstaceliyet arzetmeyen diğer eşyaya uygulanan gümrük işlemlerine ilişkin benzeri hükümlere göre, daha fazla kolaylık sağlar.

Bu Ek, doğal afetler (örneğin; Deprem) ve benzeri felaketlerden (örneğin; baraj çökmesi) etkilenenlere yardım olarak gönderilen sevkiyat ile ilgili özel hükümler içerir. Ancak bu hükümler savaş ve benzeri çatışmalar sonucundaki felaketler için gönderilen sevkiyata uygulanmaz.

Bu Ek, posta ile gönderilen eşyaya da uygulanmaz.

Tanımlar

Bu Ek'in uygulanmasında:

(a) "Acil Sevkiyat" deyimi;

— Nitelikleri,

— Acil yardım sevkiyatı olmaları,

— Müstaceliyetlerinin tam olarak kanıtlanmış olması nedenleriyle öncelikle hızlı gümrük işlemine tabi tutulması gereken eşya;

(b) "Yardım sevkiyatı" deyimi; doğal afetler ve benzeri felaketlerden etkilenenlere yardım olarak gönderilen taşıtlar ve diğer ulaşım araçları, gıda maddeleri, ilaçlar, giyecekler, battaniyeler, çadırlar, prefabrik evler veya öncelikle ihtiyaç duyulan diğer eşya;

(c) "İthal vergi ve resimleri" deyimi; Yapılan hizmetin yaklaşık değeri ile sınırlı ücret ve masraflar dışında eşyanın ithalinde veya ithali dolayısı ile alınan Gümrük vergileri ve resimleri ile diğer ücret ve masraflar;

(d) "Beyanname" deyimi; Gümrükçe tayin edilen şekilde ilgili kişi tarafından verilen, eşyaya uygulanacak gümrük rejimini belirten ve bu rejimin uygulanması için Gümrük tarafından beyanı istenen hususları kapsayan form;

(e) "Beyan sahibi" deyimi; beyannameyi imzalayan veya adına beyannamenin imzalandığı kişi;

(f) "Eşyanın muayenesi" deyimi; eşyanın yapısı, menşei, durumu, miktarı ve kıymetinin beyannameye belirtilen hususlara uygunluğu konusunda Gümrüğün tatmin olabilmek için yaptığı fizikî kontrol;

(g) “Teminat” deyimi; Gümrüğe karşı bir yükümlülüğün, Gümrüğü tatmin edecek şekilde sağlanması demektir. Teminat çeşitli işlemlerden doğan yükümlülükleri kapsadığı takdirde “global” olarak tanımlanır.

(h) “Gümrük işlemlerinin tamamlanması” deyimi; eşyanın ihracına, fiili ithaline veya bir başka Gümrük rejimine tabi tutulmasına izin vermek için gerekli Gümrük formalitelerinin tamamlanması;

(i) “Eşyanın teslimi” deyimi, eşya ile ilgili tüm Gümrük işlemlerinin sona ererek eşyanın sahibine teslim edilmesi;

(k) “Kişi” deyimi; metinde aksi belirtilmedikçe gerçek ve tüzelkişiler; anlamındadır.

İlke

1

Standart

Açil sevkiyata uygulanacak Gümrük işlemlerinin tamamlanması bu Ek hükümlerine göre yapılır.

Uygulama Alanı

2

Standart

Ulusal mevzuat bu Ek'in hangi hükümlerinin hangi durumlarda uygulanacağını ve acil sevkiyatın şartlarının yerine getirilmesi ile gümrük işlemlerinin tamamlanması için gereken Gümrük kolaylıklarını belirler.

Not :

Yardım sevkiyatına ilaveten bu Ek'in hükümleri normal olarak aşağıdaki eşyaya da uygulanır;

Nitelikleri nedeni ile gümrük işlemlerinin süratle tamamlanması gereken eşya;

— İnsan vücuduna ait organlar, kan ve kan plazması;

— Kolay bozulabilir tıbbî araştırma maddeleri ve etiolojik amiller;

— Radyoaktif maddeler;

— Canlı hayvanlar;

— Et, balık, süt ve süt mamülleri, yumurtalar, meyveler, margarin, sebze ve diğer gıda maddeleri, bitki ve kesilmiş aşı çelikleri gibi bozulabilir eşya;

— Gazete ve periyodik yayınlar;

— Teypler, videoteypler, filmler ve diğer bantlar gibi haber malzemeleri.

Müstaceliyetleri tam olarak kanıtlanmış ve bu nedenle gümrük işlemlerinin süratle tamamlanması gereken;

— İlaçlar ve aşular;

— Eskisinin yerine geçecek parçalar;

— Bilimsel ve tıbbî malzeme;

— İtfaiye ve kurtarma malzemesi;

— Kazalarla ilgili araştırma, inceleme, kurtarma çalışmalarında kullanılacak malzeme;

— Basın, radyo veya televizyon yayınları için kullanılan malzeme;

— Sinema malzemesi ve diğer meslekî malzeme.

3

Standart

Acil sevkiyatın gümrük işlemleri öncelikle ve süratle yapılmalı ve Gümrüğün uygulamakla yükümlü olduğu mevzuata uygunluk sağlanacak şekilde Gümrük kontrolleri en aza indirilmelidir.

4

Standart

Gümrük makamları acil sevkiyatın Gümrük işlemleri sırasında, sevkiyatın müstaceliyeti, cins ve kıymeti ve gerekli özel şartlar gibi faktörleri göz önüne alırlar. Mutlak öncelik her halükârda yardım sevkiyatına uygulanır.

5

Standart

Acil sevkiyata ilişkin hükümler, bu sevkiyatın Gümrük transiti konusu olması, Gümrük antreposu veya serbest bölgeden gelmesi hallerinde de uygulanır.

Genel Hükümler

a) Beyannamenin verilme zamanı

6.

Standart

Gümrük makamları, beyan sahibinin isteği üzerine, kendilerince geçerli sayılacak nedenler ve idarî organizasyonun izin verdiği ölçüde, beyannamenin Gümrüğün çalışma saatleri dışında verilmesine müsaade ederler; bundan doğacak masraflar beyan sahibi tarafından ödenir. Yardım sevkiyatı veya insanî nitelikteki sevkiyat hususunda Gümrük makamları her zaman bu kolaylığı sağlarlar.

(b) Beyannamenin acil sevkiyatın gelişinden önce verilmesi

7

Standart

Beyan sahibine acil sevkiyatın Gümrüğe gelişinden önce beyanname verme hakkı tanınır.

(c) Beyannamenin periyodik olarak verilmesi

8

Standart

Acil sevkiyat sık sık aynı kişi tarafından yapılıyorsa Gümrük makamları belirli bir süre içinde bu kişi tarafından yapılan tüm sevkiyatları kapsayan bir tek beyannameye izin verirler.

Notlar :

1. Gümrük makamları bu kolaylığı beyan sahibinin düzenli kayıt tutması ve gerekli kontrol önlemlerinin alınması kaydı ile tanırlar.

2. Gümrük makamları, bu kolaylığı tanıdıkları takdirde, beyan sahibinden her acil sevkiyat için bu sevkiyatın ana özelliklerini gösteren ticarî veya resmî bir belge (fatura, yük senedi, sevkiyat notu vs.) isteyebilirler.

9

Standart

Acil sevkiyata uygulanacak Gümrük işlemleri için basitleştirilmiş bir beyanname usulü ile ilgili hükümler getirilir.

Notlar:

1. Basitleştirilmiş beyannamenin kabul edildiği bazı durumlarda Gümrük Makamları sonradan daha detaylı bilgi sağlanmasını isteyebilir.

2. Sadece arasıra acil sevkiyat yapan kişiler için veya vergi ve resimlerin fazla yüksek olmadığı durumlarda, ulusal mevzuat sözlü beyan öngörebilir.

(e) Acil sevkiyatın Gümrük işlemlerinin gümrüğün çalışma saatleri dışında yapılması.

10

Standart

Gümrük makamları, beyan sahibinin isteği üzerine, kendilerince geçerli sayılacak nedenler ve idarî organizasyonunun izin verdiği ölçüde, acil sevkiyatın gümrük işlemlerinin Gümrüğün çalışma saatleri dışında tamamlanmasına müsaade ederler; bundan doğacak masraflar beyan sahibi tarafından ödenir. Yardım sevkiyatı veya insani nitelikteki sevkiyat hususunda Gümrük makamları her zaman bu kolaylığı sağlarlar.

(f) Acil sevkiyatın muayenesi

11

Standart

Gümrük makamları, acil sevkiyatın muayenesi yetkisini kullanırken, muayenenin kapsamını uygulamakla yükümlü oldukları mevzuatın gerekleriyle sınırlarlar.

Not :

Gümrük makamları, sıkça karşılaşılan durumlarda ve belirli eşya için (Örneğin; düzenli olarak gümrük işlemi yapılan gazeteler, periyodik yayınlar, haber malzemeleri vs.) muayene sayısı ve kapsamını daha da azaltabilirler.

(g) Acil sevkiyatın teslimi

12

Standart

Gümrük makamları, beyan sahibinin acil sevkiyatın Gümrük işlemlerine ilişkin tüm formaliteleri daha sonra tamamlayacağına kanaat getirirlerse, beyan sahibinin Gümrükçe kabul edilebilen ve sevkiyatın temel özelliklerini belirten ticarî veya resmî bir belgeyi ibraz etmesi şartı ile beyannamenin verilmesinden önce bu sevkiyatı teslim ederler.

Notlar :

1. Gümrük makamları acil sevkiyatın teslimi için beyannameyi tevsik edici gerekli belgelerin ibraz edilmesini ve ulusal mevzuatta öngörülen kontrollerin (insan, hayvan, bitki sağlığı vs.) yetkili makamlarca yapılmasını şart koşabilirler.

2. Gümrük, beyan sahibinden gümrüğe karşı yükümlülüklerini garanti etmek üzere teminat isteyebilir.

(h) Acil sevkiyatın Gümrükten başka bir yerde muayenesi ve teslim edilmesi.

13

Standart

Gümrük makamları, beyan sahibinin isteği üzerine, kendilerince geçerli sayılacak nedenler ve idarî organizasyonunun izin verdiği ölçüde acil sevkiyatın Gümrükten başka bir yerde muayenesine ve teslim edilmesine müsaade ederler; bundan doğacak masraflar beyan sahibi tarafından ödenir. Yardım sevkiyatı veya insani nitelikteki sevkiyat hususunda Gümrük makamları her zaman bu kolaylığı sağlarlar.

Notlar :

1. Acil sevkiyat, her duruma has şartlar göz önüne alınarak, ilgili kişiye ait mahalde, uygun teçhizatlı yerlerde, acil sevkiyatın gümrük işlemlerinin yapılması gereken Gümrükten başka bir Gümrükte veya varış yerinde muayene edilebilir ve teslim edilebilir.

2. Gümrükten başka bir yerde muayene veya teslim edilme, aşağıdaki durumlarda gerçekleştirilebilir: Yardım sevkiyatı, ilaçlar, steril tıbbî araştırma maddeleri, konteynerlerin içindeki dökme yük, varış yerinde boşaltılmasına kadar muayene edilemeyen ve teslim edilemeyen eşya ve eskisinin yerine geçecek parçalar.

(ij) Ayniyetin tespiti,

14

Standart

Gümrük makamlarınca örneğin; transit veya geçici kabul durumlarında, acil sevkiyatın ayniyetinin tespit edilmesinin gerekli görülmesi halinde, acil sevkiyatın sadece yabancı mühürler, markalar, numaralar veya devamlı olarak bu eşyaya takılan diğer tanımlayıcı işaretler veya tarif yolu ile ayniyetinin tespit edilememesi durumunda, bu tür eşyaya mühürler, damgalar, delikler vb. gibi Gümrük işaretleri konur.

(k) Vergi ve resim ödemesinin ertelenmesi.

15

Standart

Acil sevkiyatı gümrükten çeken kişilere, ilgili masraflar dışında vergi ve resim ödemesini erteleme hakkı verilir.

Notlar :

1. Bu kolaylıktan yararlanan kişiden miktarı Gümrük makamlarınca belirlenmiş teminat istenebilir.

2. Özellikle ticarî olmayan işlemlerde vergi ve resimleri ödeme taahhüdü teminat olarak kabul edilebilir.

16

Standart

Vergi ve resimlerin ödenmesi, ödenecek miktarın ödeme gününü takiben en az 14 gün süreyle ertelenir.

Notlar :

1. Her vergi ve resim çeşidi için değişik süreler tespit edilebilir.

2. Gümrük makamları belli bir süre içinde yapılan ithalat veya ihracata ait vergi ve resimlerin sabit bir vadede ödenmesine karar verebilirler.

Yardım Sevkiyatına İlişkin Özel Hükümler

(a) Gümrük işlemlerinin tamamlanması

17

Standart

Yardım sevkiyatının gümrük işlemlerinin tamamlanması sırasında eşyanın menşe ülkesi, çıkış ülkesi veya varış ülkesi dikkate alınmaz.

(b) İhracat

18

Standart

Yardım sevkiyatı için çıkış beyannamesi istendiği takdirde, genel kural olarak Gümrük bu beyannameyi, sevkiyatın içeriğinin ve kullanım amacının kanıtı olarak kabul eder.

19

Tavsiye Edilen Uygulama

Yardım Sevkiyatı sözkonusu olduğunda ekonomik amaçlı ihracat yasak veya kısıtlamalardan ve ihracat vergi ve resimlerinin ödenmesinden vazgeçilebilir.

20

Standart

Yardıml sevkiyatının daha sonraki aşamalarındaki gecikmeleri önlemek için ihraç ülkesi Gümrük makamları, ilgili kişinin isteği üzerine;

- (a) Sondaj usulü ile aramanın mümkün olduğu hallerde, yardıml sevkiyatının muhteva-sını detaylı bir liste üzerinden kontrol eder ve sonucu bu liste üzerinden onaylar; ve,
- (b) Mümkün ve uygun olduğu takdirde bu çeşit sevkiyatı Gümrük mühürü altına alır.
- (c) Transit

21

Standart

Mümkün olduğu takdirde yardıml sevkiyatının transit olarak geçtiği ülkede vergi ve resim-ler konusunda teminat talebi aranmamasına ve bu transit işleminin en az belge ile tamamlan-masına izin verilir.

22

Standart

Muayenenin kaçınılmaz olduğu istisnai haller dışında transit halindeki yardıml sevkiyatı Gümrük makamlarınca muayene edilmez.

(d) İthalat

23

Standart

Gümrük makamları, beyan sahibinin eşyanın Gümrük işlemleri ile ilgili tüm formaliteleri sonradan tamamlayacağı hususunda ikna oldukları takdirde, yardıml sevkiyatını beyanname-nin ibrazından önce teslim ederler.

24

Standart

Kural olarak, ithal ülkesinin Gümrük makamları, yukarıda Standart 20'de öngöröldüğü üzere, ihraç ülkesinin Gümrük makamlarınca onaylanmış detaylı listeyi yardıml sevkiyatının içe-riğinin kanıtı olarak kabul ederler.

25

Tavsiye Edilen Uygulama

Bağış olarak belirli kuruluşlara, bu kuruluşlar tarafından veya bu kuruluşların kontrolleri altında kullanılmak veya bu kuruluşlar tarafından veya bu kuruluşların kontrolleri altında be-dava dağıtılmak üzere gönderilen yardıml sevkiyatı ithal vergi ve resimlerinden muaf olarak ka-bul edilmeli ve ekonomik karakterli ithal yasak ve kısıtlamalarına tabi tutulmamalıdır.

Notlar :

1. Yetkili makamlar yardıml sevkiyatının alınması ve dağıtılmasından sorumlu ulusal ku-ruluşlarını belirlerler. Bu Ek'in yardıml sevkiyatına ilişkin hükümlerinin gecikmeksizin yürü-tülmesini temin etmek için belirlenen bu kuruluşlara ve yardıml sevkiyatının gelişi sırasında ka-bul edilen işlemlere ilişkin bilgiler yetkili Gümrüklerin dikkatine sunulmalıdır.

2. Bu Tavsiye Edilen Uygulamanın hükümleri, ilgili kuruluşlarca kullanıldıktan sonra üçüncü şahıslara satılmış olan herhangi bir eşyanın ithal vergi ve resimlerinin Gümrük ma-kamları tarafından tahsilini engellemez.

26

Standart

Belirlenen kuruluşlara ücretsiz olarak ödünç verilen teçhizattan oluşan yardıml malzeme-si, vergi ve resimler konusunda teminat talebi aranmadan ve en az belge ile geçici kabulden yararlanır.

Not :

Bu çeşit teçhizatın tekrar ihracının temininden yukarıda belirtilen kuruluşlar sorumlu tutulabilir.

27

Standart

Gümrük makamları, Gümrüğün çalışma saatleri dışında yapılan Gümrük işlemleri veya muayene ve Gümrük dışında bir yerde teslim sonucunda ortaya çıkan masrafların tahsilinden, yardım sevkiyatı sözkonusu olduğunda, mümkün olduğu ölçüde vazgeçerler.

Acil Sevkiyata İlişkin Bilgi

28

Standart

Gümrük makamları acil sevkiyatla ilgili kolaylıklara ilişkin tüm bilgilerin ilgili kişilerce kolaylıkla elde edilmesini sağlarlar.

İhtirazi Kayıt

Ek A.1 Beyanname verilmesinden önceki gümrük formaliteleri

Standart 11

Ulusal mevzuatımıza göre bu maddede belirtilen hususların yanısıra taşıma belgelerinde gönderici ile alıcının ad ve adreslerinin de gösterilmesi gereklidir.

İHTİRAZİ KAYITLAR

EK A. 2 Eşyanın geçici olarak depolanması

Tavsiye Edilen Uygulama 10

Ulusal mevzuatımıza göre fiktif antrepolardan teminat alınması zorunludur.

Tavsiye Edilen Uygulama 21

Ulusal mevzuatımıza göre gümrük tarafından satılan eşyanın hâsılatının dağıtılması bazı usul ve şartlara bağlıdır.

İhtirazi Kayıtlar

EK A. 3 Ticarî amaçla kullanılan taşıma araçlarına uygulanacak gümrük formaliteleri

Tavsiye Edilen Uygulama 7

Ulusal mevzuatımıza göre ticarî taşıma araçlarının geçici kabulünde teminat alınır veya kefil kuruluş belgesi aranır.

Standart 10

Eşyanın gümrük denetimi altında kullanılmak üzere ithal edilmesi halinde geçici ithal belgesi istenir. Gümrüklü saha dışında kullanılmak üzere ithal edilmek istenen bir kısım eşya için ise teminat aranır.

Tavsiye Edilen Uygulama 23

Gerekil olan hallerde gümrük idaresi ibraz edilen belgelerin çevirisini isteyebilir.

Standart 25

Bu konuda ikili anlaşmalara bağlı hususlar saklıdır.

İhtirazi Kayıtlar

EK : B.1 Fiilî İthale İlişkin Ek

Tavsiye Edilen Uygulama 16

Gümrük Kanunumuza göre bazı belgelerin ibrazı zorunludur.

Tavsiye Edilen Uygulama 17

Gümrük Kanunumuza göre eşyanın asıl manifestosu ile Türkçe iki örneğinin ibrazı zorunludur.

Standart 18 ve Tavsiye Edilen Uygulama 19

Ulusal mevzuatımıza göre beyanname, tescilinden sonra düzeltilemez. Ancak muayene- den önce eşya, cins, nev'i ve niteliği, kab. adedi ile marka ve numaraları aynen kalmak üzere, yalnız ağırlık, adet, ölçü veya kıymet yönlerinden düzeltilebilir.

Tavsiye Edilen Uygulama 24

Ulusal mevzuatımıza göre giriş beyannamelerinde eşyayı getiren taşıtın adı, nev'i, bayra- ğı, sefer numarası ve eşyanın konşimento veya yük senedi numarasının bulunması zorunludur.

Tavsiye Edilen Uygulama 25

Gümrük Kanunumuza göre Gümrüğün denetimindeki eşyanın vergi ödeme mükellefiyeti, beyannamesinin tescil edildiği tarihte başlar. Aynı kanuna göre, giriş beyannameleri, tescil ta- rihinden itibaren ihtilaf olmadığı halde sebepsiz yere iki ay içinde takip ve gümrük işlemleri bitirilmediği takdirde, eşyaya tasfiyeye ait hükümler uygulanır ve beyanname iptal edilir.

Tavsiye Edilen Uygulama 40

Gümrük İdaresi beyanın doğruluğundan emin olmak için eşyayı tamamen veya kısmen muayene edebilir.

Standart 42

Gümrük Kanunu gereğince, fazla alındığı anlaşılan vergi ve resimler iade edilebilmekte- dir. Ancak gene aynı kanun beyannamelerin tescillerinden sonra, belli haller dışında, düzelti- lemeyeceğini belirtmektedir.

Standart 43

Gümrük Kanununa göre, Gümrük İdarelerince tescil edilmiş olan beyanname taalluk etti- ği eşyanın vergi, resim ve para cezalarından dolayı taahhüt mahiyetinde olarak mükellefi bağ- lar ve vergilerin tahakkukuna esas tutulur. Ayrıca yukarıdaki Standart'a konulan rezervde de belirtildiği gibi beyannameler tescillerinden sonra, belli haller dışında, düzeltilemez.

Tavsiye Edilen Uygulama 51

Gümrük Kanunumuza göre eşyanın vergileri ve resimleri ertelendiğinde, erteleme tarihin- den itibaren başlamak üzere geçen süreye ait faiz, Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkın- daki Kanuna göre Bakanlıkça tespit ve tahakkuk ettirilerek tahsil olunur.

Tavsiye Edilen Uygulama 53

Ulusal Mevzuatımıza göre teminatın tutarı ithal vergi ve resimleriyle faiz miktarını da kapsar.

Standart 54

Gümrük İdaresi, ulusal Mevzuatın öngördüğü teminat şekillerinden en uygun olanını ka- bul eder. Bu konuda mükellefin seçme hakkı yoktur.

Tavsiye Edilen Uygulama 62

Giriş Beyannamesinin tevsik edici tüm gerekli belgelerle birlikte ibrazından sonra eşyanın tahlili veya muayenesi sırasında bir aykırılık ortaya çıkması halinde Dış Ticaret Rejiminin ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

Tavsiye Edilen Uygulama 64

Ulusal Mevzuatımıza göre gümrük tarafından satılan eşyanın hâsılatının dağıtılması bazı usul ve şartlara bağlıdır.

İhtirazi Kayıtlar

EK E.3 Gümrük Antrepoları ile ilgili Ek

Tavsiye Edilen Uygulama 9

Ulusal mevzuatımıza göre fiktif antrepolardan teminat alınması zorunludur.

Tavsiye Edilen Uygulama 15

Ulusal mevzuatımıza göre dahili vergi ve resimlerin iadesi için eşyanın gümrük hattından geçme şartı vardır.

Standart 21 ve 22

Fiktif antrepolardaki eşya için teminat alınması şartı vardır.

Tavsiye Edilen Uygulama 27

Ulusal mevzuatımıza göre gümrük tarafından satılan eşyanın hâsılatının dağıtılması bazı usul ve şartlara bağlıdır.

İhtirazi Kayıt

Ek : F.5 Acil Sevkiyat

Standart 7, 8, ve 9

Özellik arz eden eşya, ithaline ilişkin belgelerin noksan olması halinde, Ulusal Mevzuatımıza göre gümrük işlemleri bilahare yapılmak üzere beyanname tescil ettirilmeksizin teslim edilmektedir.

